

DROOMHUIS IN GRIEKENLAND 8 - 2015

Januari 2015

Op 6 januari is het heel koud geweest op Samos. Officieel -5°C maar het schijnt aangevoeld te hebben als -12°C door een ijzige noordenwind. Sneeuw op de Kerkis en de Karvounis. Er zijn veel waterleidingen gesprongen maar Amanda heeft bij ons gekeken en het schijnt daar okee te zijn.

We vliegen eind januari naar Samos met slechts een half uurtje oponthoud omdat de vleugels van het vliegtuig op het ijsskoude Schiphol "ont-ijst" moeten worden. Als we op Samos landen is het half zonnig bij 20°C . Na het rondje boodschappen zijn we om half 7 thuis. De verwarming wordt aangezet om de klammigheid te verdrijven. Zo te zien heeft het nergens gelekt. Als we in bed liggen begint het te regenen.

De volgende dag is het weer droog en ga ik op pad om de wilde planten te inspecteren. Er bloeit Erodium en de mooie kleine paarse Romulea. Op de rotsen bij de zee staat de alruin in volle bloei. Bij de boomgaard van Stamatis naast ons en in het orchideeënweitje bloeien de eerste reuzenorchissen (*Barlia robertiana*). Ik kan geen geel-bruine *Ophrys sitiaca* vinden, wel een heleboel rozetten van groene orchideeën-bladeren overal. Het is aangenaam van temperatuur, als de zon schijnt zelfs warm. Aan het eind van ons verblijf moet ik nog maar eens een rondje doen.

's Middags rijden we naar het huis van burens R. en D. om te kijken hoe het daar is. Als we stoppen om een foto te maken van de nieuwbouw onder hun huis op Thanassis' landje komt Thanassis zelf aanrijden. Gegeneerd groeten we hem maar hij groet ons nadrukkelijk niet. Het is overigens wel een heel luxe stal (zoals het officieel heet) die daar gebouwd wordt. In het huis van R. en D. heeft het een beetje onder de voordeur door geregend. We doen de afgewaaide hoes weer over de auto van buurman H. die daar geparkeerd staat. Daar is trouwens ook de enige *Ficus* die de -5°C van 6 januari overleefd heeft, die van buurvrouw R. en mij zijn kapot. Evenals de geraniums maar die beginnen weer terug te groeien. Als we terug zijn begint het weer te regenen en ook in de nacht gaat het behoorlijk tekeer. Ons dak houdt zich uitstekend! Wel zien we dat de muren erg vochtig zijn; er moet dringend een nieuwe laag coating aan de buitenkant opgebracht worden deze nazomer.

Zondags doen we wat klusjes in het huis en rijden dan naar Chrisopetro waar we een lekkere lunch gebruiken. De jonge vrouw van het restaurant vertelt ons trouwens dat je via internet bij Ikea in Athene kunt bestellen en dat de bezorgkosten slechts zo'n 8 euro bedragen. Hmm... Onderweg zien we dat de amandelbomen de vorst van de 6e niet goed hebben doorstaan; ze zien er dood uit (net als de amandelboom bij burens D. & L.) Daarna rijden we langs Amsterdamse H. om eens lekker bij te praten. Het blijft regenachtig en in de avond en de nacht valt er regelmatig een flinke stortbui met hier en daar een donderslag.

De maandagochtend doen we vanwege de regen wat klussen in huis. 's Middags trekt het open en gaan we buiten een beetje aan de slag, heel relaxed. Ik tel eens de orchideeën-rozetten op het erf, het is het dubbele van vorig jaar. Ik markeer ze met kringetjes van steentjes zodat we er niet over rijden of op trappen. Afgezien van de doodgevroren *Ficus* en Geraniums hebben de marjoraan, de salie en de rozemarijn de

-5/-12°C wonderwel overleefd - de oregano blijft nog even een vraag. Tegen half 5 is het zowaar echt lekker warm en pakken we wat tuinstoelen om buiten op het terras met een aperitiefje de zon in de zee te zien zakken. We genieten volop bij zo'n +23°C. Als de zon onder is (half 6) bewonderen we nog even de mooie kleuren in de lucht maar trekken dan naar binnen want de temperatuur zakt flink.

In de avond trekt het weer dicht en 's nachts zijn er weer flinke stortbuien met onweer. Ook dinsdag regent het vrijwel onafgebroken. We doen wat zaken in Karlovassi en laten ons haar knippen bij Maria. We komen Kyriakos van het Cypriotisch restaurant "Stella" uit Balos nog tegen. Architect Makris verzekert ons dat de vergunning van ons huis nu helemaal in orde is; in april kunnen we een set fotokopieën van alle paperassen bij hem op komen halen. Op de terugweg zien we voor het eerst dat er water stroomt in het kleine beekje van Skouraiika naar de zee bij ons onder. Als het even droog is rijd ik naar burens C. en R. om een emmer citroenen te plukken om in te leggen. Ze hebben er veel dit jaar, de halve boom zit nog vol als ik uitgeplukt ben.

Wij hebben er 4 in ons boompje, ik strooi er maar eens wat mestkorrels bij de onze want bij de burens zat er al nieuwe bloesem in.

's Avonds gaan we eten met H. en wat vrienden die op bezoek zijn in Karlovassi, in het oude gedeelte achter de supermarkt bij de zee. Ik neem een stevige wintersoep met grote ballen erin.

's Woensdags is het wederom regenachtig zodat we in huis weer wat klussen. Het knorrige mannetje stopt boven aan de weg en zet een zak met sinaasappelen en citroenen voor ons neer. De citroenen leg ik samen met die van burens C. en R. in in het zout.

De nacht en de vroege ochtend regent het zowaar nog harder; ik meen zelfs een flinke hagelbui te horen. Als de zee zichtbaar is in de loop van de ochtend is die een mengeling van stukken donkerblauw en stukken roze/bruin aan de randen - allemaal weggespoelde leem. Als de regen minder wordt ga ik even buiten een frisse neus halen. Ik hoor een luid geraas en het blijkt dat de onderste toegangsweg bij het stuk land van burens D. en L. achter ons in een grote waterval is veranderd.

Vrijdags gaan we op pad naar Pythagorion en Vathi. Het onverharde stuk weg bij ons is door de zware regen veranderd in een combinatie van afvoergeulen en meegesleurde keien. Bij het strandhuisje van Burgemeester Kostas is zelfs een stuk van de weg weggeslagen. Voorzichtig hobbelen we door naar het verharde stuk. F. stapt af en toe uit om grote keien en resten zwerfvuil (achterkant van een koelkast, stuk auto-chassis)) van de weg te halen. Op het laagste punt van de weg, in de bocht, stroomt de rivier met zoveel kracht over de (schuine) weg dat we besluiten om te draaien. Via plassen en modder rijden we bovenlangs naar Skouraiika en van daar uit rijden we eerst naar Vathi. Op de boulevard is nu een nog groter stuk van het parkeerterrein in revisie zodat we ternauwernood een parkeerplekje vinden. We lopen naar de OTE waar we onverrichter zake vandaan komen. De jonge dame wil ons eerst een duur ADSL-internet-abonnement aansmeren met vaste telefoon. Zonder kan niet, zegt ze, en dat dat wel op de OTE-website staat is haar totaal onbekend. Voorts kunnen we pas te weten komen hoeveel het doortrekken van de ADSL/telefoonkabel gaat kosten als we daadwerkelijk een abonnement nemen. Ja doe! We rijden via de

Lidl naar Pythagorion waar ons vaste koffiebarretje ook in revisie is. Robinson's is dicht zodat we terug rijden naar huis. Onderweg stoppen we in Koumaradei om te kijken of R. er soms is maar ook daar is alles dicht.

's Avonds gaan we weer uit eten met H. en haar gasten, die uit hun hotel zijn weggegaan nadat de toegangsweg veranderd was in een woest kolkende stroom. Ze logeren nu bij de moeder van H.'s hulp Amanda. Die heeft trouwens verklaard dat het sinds 1993 niet meer zo'n noodweer is geweest. We eten in Karlovassi, bij Azurro tegenover het leerlooiersmuseum aan zee, heel modern ingericht met lekker eten - ofschoon niet goedkoop voor Griekse begrippen. Als we terugrijden begint het weer te stortregenen en bezorgd denk ik aan de modderstromen op de weg van Skouraiika naar ons huis. Maar aan de zuidkant van het eiland valt het gelukkig mee zodat we zonder problemen door onze trouwe jeep naar huis gevoerd worden. Wel is de elektrische stroom daar een mager stroompje geworden dus gaan we maar zonder voorverwarming van de elektrische deken slapen. In de loop van de zaterdag is de stroom weer terug op volle sterkte.

Zaterdagavond gaan we eens een kijkje nemen in de taverna van Burgemeester Kostas in Skouraiika. We worden hartelijk welkom geheten door de locals. We eten wat malse souvlaki'tjes terwijl we iedereen een drankje aanbieden om eens wat terug te doen voor alle drankjes die we 's zomers krijgen aangeboden. Maandag zou er aan de gestremde weg gewerkt gaan worden, meldt Kostas ons. Jacobo en zijn Bulgarse vrouw komen ook langs met de kinderen. De kleinste loopt inmiddels goed. De zus van Jacobo moet nog 1 1/2 maand voor ze gaat bevallen. We praten nog even over de amandelbomen. Het blijkt nu dat wij ons vergissen, vorig jaar bloeiden de bomen helemaal niet toen we er begin januari waren. Het was het jaar daarvoor, eind februari, dat de amandelbomen in bloei stonden. Volgens hun zijn de bomen al bloemknoppen aan het vormen. Gelukkig!

Zondag waait het maar het is droog en niet al te koud zodat ik het onkruid in de moestuin maar eens wied. Maandag is het ook redelijk warm en we zien dat door de warmte in en buiten het huis er schimmel ontstaat op de kleddernatte muren. Er moet dus komende zomer zeker een goede laag coating op aan de buitenkant!

Burgemeester Kostas houdt woord: er komt een grote dragline die de weg onder ons huis ontdoet van modder en keien. Daarna rijdt hij door naar boven. We houden ons de middag bezig met wat buitenwerk. Ook de dinsdag wordt daarmee doorgebracht. F. verft de roestplekken op het toegangshek en wanneer hij daarmee bezig is stopt het knorrig mannetje in zijn jeepje en overhandigt hem nogmaals een zak met citroenen, sinaasappels en een stronk broccoli. Die laatste gaat 's avonds meteen de pan in en F. perst een grote fles sinaasappelsap. De citroenen verwerk ik dit keer tot citroenjam na het mislukte avontuur van ze in de oven caraméliseren een paar dagen geleden. Ondanks de belofte van het recept van Smulweb wordt het geen stevige jam maar meer gel. Lekker voor over de yoghurt dan maar.

Onze laatste woensdag begint met een forse stortbui voor de verandering. Misnoegd zie ik de schimmel zich uitbreiden op de muren.

Donderdag als we wakker worden schijnt de zon zowaar. Ik trek de wandelschoenen aan en zet mijn speurtocht naar de Ophrys sitiaca voort. Onderweg zie ik nog diverse stukken van hellingen die zijn weggeslagen door de regens. En eindelijk, zo'n 100

meter voor de oprit van ons huis, ontwaar ik er de gezochte orchidee! Dat is de 28e orchideeënsoort die ik in mijn boekje kan bijschrijven! Als ik terugloop rijdt me onze buurman Manolis van het strandhuis tegemoet. Hij was net aangekomen. We zien elkaar in april wel weer. De weg richting Pevkos is ook weer redelijk op orde gemaakt; de "rivier" over de weg is teruggebracht tot een stroompje. Ik wil nog een paar stenen halen op het kiezelstrandje maar dat gaat niet want de toegangsweg is nu de "rivier" geworden. Terug thuis heeft eindelijk Tabby zijn opwachting gemaakt. F. stopt hem vol met lekkers. We drinken koffie buiten in het zonnetje en na de middagboterham ga ik verder met mijn gevecht tegen paardenbloemen en distels. Tabby kijkt, gelegen op de tuinstoel met zacht kussen, toe. Aan het einde van de middag gaan we nog even bij H. gedag zeggen. Als we door Koumeika (postbusje is zoals altijd leeg) terugrijden naar huis, zien we Aris uit een auto stappen. We babbelen even, alles okee met de familie. Zijn hond Max blijkt een vrouwtje te zijn en heeft nu puppies.

We lopen ook nog even de huizen van burens R. en D. (plaat weggeslagen voor een van de ramen van de benedenkamers) en G. en D. langs (plaat voor het keukenraam kromgetrokken door de vele regen).

Dan is het tijd om in te pakken en het huis op te ruimen. Vrijdags rijden we in alle vroegte naar het vliegveld. Als we in het vliegtuig stappen komen we Themis van het restaurant in Balos tegen, die naar een soort horeca-vakbeurs in Athene gaat. We praten wat en spreken half-en-half af in de 2e helft van mei kreeft bij hem te komen eten. Dat is een beter seizoen dan eind september, verzekert hij ons. Verder moppert hij flink op de nieuwe regering van Syriza, die allemaal beloftes aan de Grieken doet die ze niet waar kan maken volgens hem We hebben nu al onze Griekse vrienden gezien, bedenk ik.

We komen zonder problemen laat in de middag aan in een Siberisch Maastricht.

April 2015

Half februari heeft het nog gesneeuwd op Samos, vernemen we via foto's van onze burens D. en L. We hopen dat de lente nu echt in al haar kracht zal doorzetten als we er op 1 april naar toe vliegen voor ons ruim 3-maandse verblijf. We hebben onze treinreis naar Schiphol weer gecombineerd met een mooie tentoonstelling in Amsterdam de middag ervoor: De Late Rembrandts.

Dus na een kort voorproefje van de lente treinen we de ochtend van de laatste maartdag door een winderig en regenachtig landschap naar Schiphol, waar we de bagage weer in een kluis opbergen en ons tweede snuffje cultuur binnen korte tijd gaan opdoen (de zondag ervoor "Van Gogh in de Borinage" te Mons).

We zijn te vroeg bij het Rijksmuseum en daarom lunchen we eerst in de propvolle brasserie ervoor waar we met enig geluk een tafeltje bemachtigen. En de lunch is nog zeer smakelijk ook. Als we het museum binnengaan is het een drukte van belang. De app met uitleg over de schilderijen krijgt helaas geen wifi-verbinding. Maar er staat uitleg op bordjes bij dus verlaten we het museum na anderhalf uur met een stapel geestelijke bagage erbij.

Na een Belgisch biertje en een Peruviaanse maaltijd gaan we weer terug naar Schiphol waar we een beetje voetballen kijken en wat hangen tot het tijd is om in te

checken. Na nog wat wachten in Athene landen we keurig op tijd op Samos, waar we na een grote ronde boodschappen om 9 uur 's avonds aankomen. We gaan niet al te laat naar bed, nadat ik geconstateerd heb dat het internet, de tv en de vriezer het niet doen.

De volgende ochtend constateer ik dat de vriezer het toch doet en het internet een klein beetje. In een wat beter humeur ga ik op pad - het is half bewolkt - met de camera in de aanslag om mijn orchideeën-ronde te maken. Ik vind er heel veel en zowaar twee "nieuwe" soorten dus mijn humeur verbetert nog verder. Als ik aan het eind van de ochtend terugkeer is gepensioneerde Manolis langs gekomen om gedag te zeggen.

De rest van de middag brengen we in een lekker zonnetje door met de buitenspullen buiten te zetten en de koffers leeg te ruimen. Ondertussen gooien we alle ramen open zodat het eens lekker door kan luchten. Ik wil mosselen maken die ik bij de Lidl heb gekocht maar als ik de bak open maak komt er een stinklucht uit. Bedorven verdorie. We eten maar wat spiesjes in de plaats.

Ook de volgende dag is het zonnig zodat alle beddengoed eens gewassen kan worden. F. steekt de beschimmelde vochtige plekken in huis af en na een hele grote stofzuigbeurt ziet het er zowaar weer beter uit. Giannis van Amanda komt langs en we kunnen met hem doorspreken wat er aan klussen dient te gebeuren (zwembad, vochtige muren enz.). In de middag begint het alarm van het zonnepanelen-park achter ons met enige regelmaat te loeien, het zal wel een storing zijn. We rijden over het landweggetje (wel orchideeën maar geen nieuwe) naar Amsterdamse H. in haar huisje om lekker bij te praten. Daarna kijken we nog even in ons postbusje in Koumeika (leeg). In "De Stal" onder Ronny wordt nog druk gewerkt, het dak gaat er op. In de loop van de avond gaat het alarm achter ons nog een aantal keer af.

Het alarm gaat midden in de nacht nog een paar keer af zodat ik de zaterdagochtend begin met Aris een sms'je te sturen of hij er naar kan kijken. Hij komt gelijk op zijn brommertje aanrijden en zet het af. Dan komt Giannis met zijn hulp langs en begint al meteen de verf van het zwembad op te schuren - de weerberichten zijn gunstig. De rest van alle vochtige doeken waarmee de meubels waren afgedekt gaan ook in de wasmachine en na de lunch krijgt de badkamer een hoognodige grote beurt. Door de schimmel en de vochtigheid duurt het lang voordat die weer blinkend schoon is. Ik puf uit op het terras in de zon.

Als we ons omkleden om spiesjes te gaan eten bij moeder & zoon Nikos in Skouraiika belt gepensioneerde Manolis en even later komt hij aanzetten met zijn Anna. We praten wat bij een glas wijn en rijden dan gevieren naar de taverna. Daar is niet veel te doen maar voor ons wordt toch een hele maaltijd uit het niets getoverd.

Zondag komt Giannis om een uur of half 10 aanrijden en begint het zwembad te verven. Hij heeft ook nog een mannetje gecharterd dat de kapotte lamp bekijkt en belooft voor ons een nieuwe te halen. Hij is tegen lunchtijd klaar; wij rijden naar Chrisopetro waar we op aanraden van de vrouw een lekker visje eten op deze Griekse Palmпасen-zondag, ter ere van de wederopstanding van Lazarus. (Het verhaal gaat dat de zus van Lazarus niet geloofde dat hij werkelijk weer levend was en dat Jezus toen zei: Zie je hem lekker dat visje eten? Als hij een geestesverschijning was zou hij dat niet doen.)

Als we terugrijden over de landweg van Balos naar Pefkos zien we bij het begin van de weg naar burens R. en D. een paar speciale kleine irisjes bloeien, en verder nog een paar niet eerder hier gesignaleerde *Orchis anatolica*'s aan de overkant tussen de stenen. Bij de varkensstal van Thanassis vind ik onder toezicht oog van de wilde en tamme biggetjes zowaar nog een bijzondere *Ophrys*. (*bremifera*).

De Grote Week (voor Pasen) beginnen we met boodschappen rond Karlovassi. Bij de jongeman van de tuinbouwhogeschool halen we spullen voor de moestuin terwijl hij ons trots de foto van zijn pasgeboren dochtertje laat zien. In Karlovassi bezoeken we architect Makris en advocaat Papakonstantinou ter ondersteuning van mijn vliegwieltheorie (je moet ze af en toe een nieuwe zet geven dan draait het weer een poosje). We bezoeken de slager voor wat lekkere hamburgers en biefstuk en na wat zoeken vinden we de winkel van Germanos waar men ons meer zou kunnen vertellen over het aanleggen van telefoon- en ADSL-kabels. Het is er echter zo druk dat we weer naar buiten stappen, waar het ondertussen steeds harder gaat regenen. We rijden terug naar huis waar we de middag binnen bij de kachel met een boek doorbrengen. Ook probeer ik nog maar weer eens de Nederlandse en Vlaamse HD-zenders van de Astra-3 satelliet te laden, maar zelfs na het updaten van de software van de ontvanger gebeurt er niets.

's Avonds regent het mogelijk nog harder, met zelfs nog wat onweer, maar de volgende dinsdagmorgen schijnt de zon gelukkig weer. De oven krijgt een grote beurt, waarna er een appeltaart in wordt gebakken. 's Middags ga ik wederom het gevecht aan met de paardenbloemen en de distels. 's Woensdags komt het mannetje de lamp in het zwembad vervangen. Hij vertelt dat hij alle elektriciteit in ons huis heeft aangelegd. Het is die dag en de dagen erop ongemeen koud, met donderdags overdag niet warmer dan 9 graden. Er waait een straffe wind uit het noorden, dus we blijven lekker binnen klussen en hobbyen. Wel gaan we nog 's avonds een keer risotto eten bij Manolis en Anna, met de appeltaart toe. We kletsen tot middernacht.

Aan het eind van de Goede Vrijdag-middag, nadat de nieuw bestelde afwasmachine is afgeleverd, gaat de wind eindelijk wat liggen. We kijken op het terras naar de zonsondergang - wel nog met een dik vest aan. Zaterdag is de wind ook nog te koud om buiten te werken - dus klussen we wat binnen. Tegen 5 uur rijden we naar Ormos om de Drentse orchideeënkenner J. en L. te ontmoeten. We kletsen, eten wat in Votsalakia en rijden via de geasfalteerde omweg over Skouraiika naar ons huis, waar ze hun VW-camper parkeren voor de nacht.

De volgende zondag, Eerste Paasdag, gaan we 's morgens gezamenlijk wat boomgaarden af om orchideeën te spotten. Daarna vertrekken ze richting Vathi. F. vult het zwembad, de verf mag niet te veel uitdrogen. Met het Paasvuurwerk (veel knallen en rook) van Marathokampos en Koumeika op de achtergrond, ga ik nog wat paardenbloemen en distels wieden. Het niet-onderhouden zonnepanelenpark boven ons staat vol met bloeiende paardenbloemen, hetgeen me niet hoopvol voor het volgend jaar stemt.

De fotoworkshop over orchideeën gaat helaas niet door, zodat we pas maandag aan het eind van de middag richting het westen rijden. Eerst gaan we langs bij R. in Koumaradei waar we eens uitgebreid bijkletsen. E. komt pas 4 mei met de hond.

Daarna rijden we langs de Lidl maar die is al dicht (waarschijnlijk vroeger vanwege 2e Paasdag). We drinken dan maar een cappuccino in Vathi op het plein bij de leeuw (die een kopie schijnt te zijn van de leeuw bij de graftombe van Amfipolis in Macedonië waar we in oktober waren). Daarna begeven we ons naar het Samos Hotel waar van de registratie niets terecht komt maar wel leren we een aantal mensen kennen die op Samos wonen en via FaceBook regelmatig hun foto's over orchideeën posten: Engelse Sally en haar man Neil, Giorgos, en Nikos. Niet al te laat rijden we terug naar huis.

Dinsdags begint de conferentie echt. Bijna de hele wereld is vertegenwoordigt. Een vrouw uit Moskou, directeur van het Natuurhistorisch Museum aldaar, houdt een vrij onverstaanbaar verhaal over orchideeën in Rusland, maar tijdens de lunch hebben we een leuk gesprek met haar - ofschoon je haar zo een stuiver zou geven om eens naar een goede kapper te gaan. De verhalen variëren van uiterst boeiend tot zeer saai, van goed gepresenteerd tot niet te verstaan vanwege accent of articulatie, en we hebben pret om de eeuwige strijd tussen de morfologen (die orchideeën-soorten indelen op grond van uiterlijk) en de genetici (die dat doen op basis van DNA).

Donderdags hebben we excursies. Het geheel is chaotisch georganiseerd, op zijn Grieks, maar uiteindelijk vertrekken er twee bussen. F. zit in de ene, ik rijd achter de andere aan. Zodat we allebei verschillende plekken te weten komen waar mooie orchideeën groeien. Het is prachtig weer en we scoren flink veel orchideeën. Tot mijn vreugde ook de zeldzame poppen-orchis, gevonden door een enthousiaste jonge man uit Tsjechië. Bij Spatharei rijdt ik Duitse Monika naar boven, een die-hard morfologe die echt ontzettend veel weet over orchideeën en nog een hele lieve persoon is ook. We willen nog even doorrijden naar de top van de Bournias maar de weg is zelfs voor de jeep te slecht geworden door de winterregens.

Als wij klaar zijn met het bekijken van onze hot-spots rijd ik naar Limnionas waar F. zijn groep weer de bus zal pakken. Het Drentse echtpaar leidt deze excursie afwisselend met een Zwitserse prof, en ze zetten de groep flink aan het wandelen. Het is al laat als ze lichtelijk uitgedroogd bij het strand tevoorschijn komen uit de bergkloof. De Drenten willen iedereen onmiddellijk naar de bus dirigeren. Echter, de Franse professor van het Natuurhistorisch Museum uit Parijs (voor de gelegenheid vandaag niet in 3-delig pak maar in Hawaii-shirt met bermuda en strohoed) marcheert gedecideerd richting zee, ontdoet zich van zijn bovenkleding en gaat heerlijk zwemmen, met in zijn kielzog nog een paar andere enthousiastelingen die het relatief koude water trotseren. Drentse J. staat op het strand tevergeefds te roepen dat ze terug moeten komen. We hebben dikke prent om deze aardige Fransman met zijn charmante accent wanneer hij Engels praat. We rijden vervolgens naar Chrisopetro (we geven een lift aan een Chileense en Franse PhD-studente die ook nog even wilden zwemmen), waar we lekker eten en dan nog maar een klein stukje naar huis hoeven te rijden.

Op de laatste dag is er een boeiende voordracht van een Nepalese dame. We hebben de dag ervoor uitgebreid met haar en haar 17-jarige zoon zitten praten tijdens het eten, een zeer intelligente moderne vrouw met een leuke bijdehante zoon. Ze werkt in de educatie van Nepalezen om gekloonde, gekweekte orchideeën te gebruiken als traditioneel medicijn in plaats van de wilde natuur leeg te halen. Ze organiseert

volgende jaar februari een congres in Nepal over dit onderwerp, interessant om dat te combineren met een vakantie

We hebben het afscheidsetentje in een restaurant in Pythagorion, met een voorstelling van Samiotische dansen. De Franse professor danst er lustig op los met een Tsjechische PhD-studente, en zelfs F. wordt aan het dansen gekregen (en ook een stijve Duitse prof eventjes!). De Russische dame gaat helemaal los, tot ieders vermaak. We laten André (de Franse prof) Korfes proeven, beter dan het bocht wat standaard geserveerd wordt - het eten is heel smakelijk overigens. Om middernacht is het nog niet afgelopen maar wij rijden naar huis.

Zaterdag slapen we eens lekker uit en lummelen wat in en om het huis. 's Avonds eten we souvlaki'tjes bij de taverna van Kostas de burgemeester. Ik probeer weer het onderwerp van de niet-geregistreerde watermeter aan te snijden maar hij reageert slechts met schouderophalen. Op de terugweg rijd ik over een steen vlak bij huis en de volgende ochtend zien we dat een voorband helemaal plat is. Dus pakken we maar eens het handboekje erbij en voor het eerst in ons leven verwisselen we de band.

's Maandags rijden we naar de garage om de kapotte band in te leveren, maar ze hebben geen nieuwe op voorraad. Dus mijden we voorlopig even de onverharde wegen maar. In Karlovassi halen we wat verloopstukken om de wasmachine en de vaatwasser op 1 toe- en 1 afvoer aan te sluiten, maar na ampele pogingen krijgt F. ze niet goed waterdicht aangesloten. We bellen loodgieter Dimitris om hulp. Wel kunnen we met 1 potje tegelijm vast 1 van de 2 dennenappel-ornamenten op de pilaren van het hek vastkitten. Staat erg leuk. Ik wied ondertussen het onkruid uit de moestuin en plant en zaai het een en ander. Ook krijgt het zwembad zijn eerste stofzuigerbeurt.

De aankomst van de Vlaamse burenen begint te naderen dus vissen we her en der sleutels op om aan Katrina te geven om schoon te maken. Als we bij burenen R. en D. zijn zie ik op hun trap allemaal gruis liggen, en als ik boven in de slaapkamer ga kijken zie ik dat er een hele steen uit hun muur gekomen is die vervolgens in stukken op de grond kapot gevallen is. Giannis van Amanda belooft het te komen repareren.

We gaan bij gepensioneerde Manolis eens kijken in zijn nieuwe wijngaard. F. wordt helemaal enthousiast en weet al gelijk een stuk van ons land dat hij ook wil omploegen ervoor. Donderdags staat burgemeester Kostas opeens voor onze neus met een bakje pap ter ere van de heile Georgos van Skouraiika plus 14 eieren, een koeltje en een heleboel chorta. Ik bak maar een cake met een flink aantal eieren.

Vrijdags bel ik de garage en krijg te horen dat het reservewiel klaar ligt. Als we er naar toe willen rijden vind de accu van onze auto het na 6 jaar welletjes en wil niet meer. Gepensioneerde Manolis weet hem met startkabels nog 1 x op te porren en zo rijden we aldus nog maar richting garage. Onderweg melden we Kostas van de Landbouwhogeschool dat we de volgende dag de strimmer op komen halen, nu geen tijd. In de garage wordt het goede wiel teruggezet en nemen we ook maar gelijk een nieuwe accu. Daarna halen we in Karlovassi (eindelijk!) de legalisatie-papieren van ons huis op, met prachtige stempels. Na een grote boodschappenbeurt bij de Lidl rijden we vervolgens nog richting Spatharei waar we een eenzame mooie Ophrys reinholdii op de kiek zetten.

Zaterdag halen we de strimmer op en gaan lustig aan de slag. Ik zet wat meloenplantjes in de tuin. 's Avonds gaan we nog wat eten bij Kostas de

burgemeester (en cake afgeven). Hij zegt dat maandag misschien weer de vuilnismannen komen, want die zijn al een hele poos niet geweest. De containers puilen uit. Schijnt dat er geen geld meer is om hun salaris te betalen Zondags gaan we weer verder met strimmen, totdat ik na een pauze de benzinemotor weer op wil starten en blijf staan met het touwtje in mijn handen. Poepoe! We gaan dus maar wat andere klusjes doen.

's Maandags droppen we de strimmer weer bij Kostas van de Landbouwhogeschool en rijden door naar Kokkari, waar we met orchideeënexperts J. en L. een dagje de beboste hellingen van de Karvounis afzoeken naar wat speciale orchideeën. We vinden maar 1 soort maar dat is dan ook een hele mooie. 's Avonds halen we burens H. en J. op van het vliegveld en rijden ze naar huis.

Dinsdags leent buurman H. onze auto om in Vathi de tax voor zijn auto te gaan betalen; ik doe ondertussen bij hun een was omdat Dimitris de loodgieter pas die avond tijd heeft om die van ons plus de nieuwe vaatwasser te komen aansluiten. Echter hij heeft andere aansluitingen nodig en die moeten uit Karlovassi komen. Dus F. mag blijven afwassen voorlopig nog.

Woensdag en donderdag (nadat we de vuilnismannen eindelijk de containers zien legen) gaan we weer op stap met de Drentse orchideeënkenners, het zijn hun laatste dagen op Samos dus proberen we zoveel mogelijk kennis nog op te doen. Onderweg gaan we nog even langs de accountant in Marathokampos en vernemen dat we "slechts" ons klantnummer van de elektriciteit maar hoeven te mailen om eindelijk aangifte bij de vermogensbelasting te kunnen doen. We halen ook de gerepareerde strimmer op. De volgende ochtend proberen we hem uit maar omdat de motor koud is duurt het heel lang voordat hij eindelijk wil starten. Ik houd er een flinke blaas aan over. Enfin, uiteindelijk lukt het en kunnen we met een kortgemaaid en aangeharkt "gazon" ons opmaken voor de feestelijke viering van 1 Mei.

Mei 2015

De 1ste mei vieren we feestelijk met een uitgebreide lunch bij Themos in Balos met burens H. en J. Vlak voor we vertrekken komen burens Y. en N. nog even gedag zeggen dus daar babbelen we nog even mee. Ook staan we H. en J. bij als ze met Katrina en Giorgos afrekenen voor het schoonmaken en nieuwe klussen bespreken.

Het is stralend weer en we genieten volop van de lunch, het uitzicht en het weerzien met bekenden. Kostas van de Landbouwhogeschool is er ook, met ouders, vrouw en baby, evenals Tia van het hotel, Makis de gemeentesecretaris en Dimitris de loodgieter met zijn knappe vriendin. Laat in de middag zijn we weer thuis waar we op het terras genieten van de zonsondergang een paar uur later.

Daar de tuin voorlopig op orde is begin ik de volgende dag maar eens met wat klussen rondom het huis. De luiken krijgen een grondige schoonmaakbeurt en het hele terras wordt eens goed aangeveegd.

Zondag houd ik mijn rondje orchideeën in de buurt maar ditmaal niet om te fotograferen maar om het zaad op te vangen. Of de wind het nu verspreid of ik, dat berokkent de planten geen schade. Ik vind van de meeste soorten de uitgebloeide bloemen. De kleine samiotissa is nog niet uitgebloeid; dat wordt over 2 weken terugkomen. Gepensioneerde Manolis komt langs om eens te kletsen en burens Y. en

N. stoppen in hun huurautootje om gedag te zeggen, ze gaan weer terug. Dimitris komt tot F.'s grote vreugde 's middags nog even langs om de afwasmachine aansluiten.

's Maandags ga ik de ramen maar eens een grote beurt geven. Ik hoor in de verte de eerste charter van Air Berlin overkomen. Een paar uur later crosst een klein geel autootje met vervaarlijke snelheid over de wegen, waarna het met veel gierende motor-geluiden probeert te draaien. Uiteindelijk valt het stil en komt een geagiteerde Duitse jongeman vragen waar hij zit want de auto is kapot. Was vanaf het vliegveld met een gehuurde auto weggereden, zonder kaart of enige routebeschrijving samen met zijn vriend op weg naar een hotel in Votsalakia. Ook het landnummer van Griekenland is hem onbekend als hij het verhuurbedrijf probeert te bellen. We geven ze maar een fles water en wat later horen we hoe ze opgehaald worden

Dinsdags maken we een uitstap met burens H. en J., eerst naar Karlovassi waar we tot onze verbazing merken dat kapster Maria dicht is. Ook de telefoon op de zaak wordt niet opgenomen. Na een frappé op de oude plateia rijden we op het gemakje naar Kokkari waar we lunchen. Dan drinken we wat in een nieuwe uitspanning op het strand van Potokaki bij Pythagorion. De laatste stop is in Koumeika bij de taverne van de inmiddels 87-jarige Maraki waar we Aris ontmoeten met zijn kinderen. Om een uur of half 8 zijn we weer thuis. Daar ligt pontificaal een marine-kruiser in de baai, ik maak snel een paar foto's. Even later komen een stuk of 8 zodiacs aangescheurd die in de vallende duisternis aan boord gehesen worden. Het schijnt dat in Pevkos ene Manolis de Postbode woont wiens zoon een hoge rang bij de marine heeft en die sinds kort af en toe bij Pa langs komt. Het schip drijft in de duisternis richting het noorden, de volgende ochtend is het verdwenen.

Woensdag en donderdag brengen we door met wat klussen. Ik dun het zaaigoed uit en strooi de fijngemaakte orchideeënbloemen en -zaad uit langs de oprit, in de olijvenboomgaard en rond het huis. Ik lees dat het minimaal 2 jaar duurt voor er iets te zien is, dus dat wordt geduld oefenen. Daar het warm is probeer ik het zwembad uit maar dat is nog een koude bedoening. De thermometer geeft 27 graden aan maar dat klopt dus echt niet - was ook een hele goedkope. Vrijdags is het tijd om de burens R. en D. van het vliegveld op te halen, na een bezoekje aan R. en E. die inmiddels ook gearriveerd is. We eten daarna bij Themos die tot onze grote verrassing 3 grote langoustines op tafel tovert.

Zaterdag komt Aris ouderwets een biertje drinken en vertelt over het onweer in maart dat in het huis van R. en D. schade heeft aangericht, maar ook in een huis er vlak bij. 's Avonds als we souvlaki's gaan eten bij Kostas de burgemeester staat het hele dorp vol met geparkeerde auto's. Er is een huwelijk in de kerk aan de gang, ik loer even naar binnen. Iedereen op zijn paasbest uitgedost, en de bruidsmisjes zien er uit als engeltjes. Na afloop gaat de pope nog een koffietje drinken in de taverna, zijn vrouw komt even een praatje met me maken. Het is hard gaan waaien dus ik ben blij dat ik mijn omslagdoek bij me heb als we terug lopen. Daar burens R. en D. geen stroom en geen water hebben eten we ook zondags gezamenlijk buiten de deur, dit keer in het Cypriotische restaurant Stella waar Kyriakos ons verwent.

Maandags buiken we uit, rustig thuis, evenals de dinsdag. Burens D. en L. zijn gearriveerd dus daar gaan we dinsdag aan het eind van de middag eens gedag zeggen.

De wolken die al een paar dagen rondhangen ontladen zich in een heus onweersbuitje zodat alles weer lekker fris ruikt. Woensdag blijkt kapster Maria weer terug van haar uitstap naar haar moeder in Thessaloniki dus gaan we daar langs samen met burens H. en D. Als we klaar zijn bij de kapster en met de auto willen wegrijden hoor ik opeens een klap. Een brommer die aan de verkeerde kant van de weg rijdt is tegen onze auto klemgereden door een andere auto. Na een hoop gevloek rijdt de auto achteruit en scheurt de brommer weg. Ik zie een tweetal krassen in de achterdeur van onze auto. Als ik kwaad aan de chauffeur van de andere auto vraag wie dat gaat betalen wijst die daarbij naar de brommer in de verte en stapt in zijn auto om vervolgens ook weg te rijden. !!##@@!! Mooi is dat! Voor de lunch proberen we nogmaals de Italiaan in Kokkari. Die is alleen open voor diner dus lunchen we maar in Manolates.

Donderdag en vrijdag houd ik me bezig met de eeuwige strijd tegen paardebloemen en distels en het pad achter de blokhut (het "Elzenpad") weer begaanbaar te maken. Het is inmiddels korte-broeken-en hemdjes-weer overdag dus ik smeer me goed in met zonnebrandcrème. 's Avonds is het lekker buiten maar nog wel met een vestje aan.

Zondag rijden we aan het begin van de avond naar Esperos in Balos waar H. haar 70ste verjaardag uitgebreid viert. We spreken vele oude bekenden, half Koumeika is ook uitgenodigd. Als verjaardagscadeau heeft H. een pot klaargezet voor een donatie voor de vrijwillige brandweer van Koumeika. Om 12 uur wordt een grote verjaardagstaart met sterretjes naar binnen gedragen en zingen we Happy Birthday. Daarna taaien we af.

Maandags is het tijd om zwager A. af te halen van het vliegveld, maar we willen eerst nog boodschappen doen zodat we vroeg vertrekken. Op het vliegveld is het een drukte van belang en als we A. opgepikt hebben drinken we koffie in Pythagorion. Als we teruglopen naar de auto komen we H., J. en D. tegen die R. gaan uitzwaaien terug naar België. Dus draaien we om en gaan we nog maar een cappuccino drinken. We rijden naar huis via de kustroute. 's Avonds eten we kort wat bij Themo in Balos en daarna kijken we wat tv thuis. A. gaat vroeg naar bed want die heeft een nacht overgeslagen.

Dinsdags rijden we naar Karlovassi waar Makris zowaar de papieren voor het overschakelen van bouwstroom naar huishoudstroom in orde heeft. We rijden door naar Vathy waar F. en A. het Archeologisch Museum in gaan, ik pik een terrasje. Woensdags en donderdags luieren we wat en vrijdags rijden we naar Ireon om het heiligdom van Hera te bezoeken. Daarna kunnen we in Pythagorion eindelijk de opgravingen naast het museum bekijken, mooi. Zaterdag komt elektriciën Christos langs om het papierwerk voor de huishoudstroom te voltooiën. Tenminste, dat denken we, maar het blijkt dat hij nog meer papieren moet invullen waarmee we langs het gemeentehuis in Marathokampos en daarna langs de ΔEH, de (voormalig staats-) elektriciteitsmaatschappij in Vathy moeten. We eten 's avonds spiesjes in de taverna van moeder Safira en zoon Nikos boven in Skouraiika. Zondags vereren we Giannis van restaurant Mylos in Balos eens met een bezoekje.

Maandags halen we onze Zwitserse burens C. en R. op van het vliegveld en lunchen traditiegetrouw bij Pappas Beach achter Ireon. Aan het eind van de middag komt

Christos weer langs met de afgestempelde papieren en plakt een stickertje op de stoppenkast binnen. Dinsdags rijden we naar het gemeentehuis in Marathokampos voor het vervolg. Binnen blijkt niemand te weten wat er moet gebeuren maar gelukkig komt na 45 minuten de technische man aanzetten, die ons heel vriendelijk in uitstekend Engels te woord staat. Hij is een goede vriend van architect Makris dus als de papieren niet helemaal in orde blijken (Makris had uit goedheid ook nog aangegeven dat de blokhut van een meterkast kon worden voorzien) belt hij met Makris en wordt het glad gestreken. Daarna moet er nog weer een formulier ingevuld en van stempels en handtekeningen voorzien worden. Al met al zijn we een dikke 2 uur bezig waarvan het grootste deel wachttijd. We lunchen maar eens op de plateia van Marathokampos, dat hadden we in al die jaren nog nooit gedaan.

Woensdags rijden we naar Vathi naar de $\Delta E \Delta \Delta E H$, zeg maar de afdeling vergunningen van de $\Delta E H$. Na even zoeken naar de juiste afdeling belanden we op het kantoor van Stella, de vrouw van burgemeester Kostas, die daar over gaat. We krijgen een nieuw contract voor huishoudstroom nadat ze alle papieren heeft nagelopen (die van de blokhut hadden we maar weggelaten). Wel nog moet ze de meterstand noteren maar A. is bij ons huis gebleven dus een telefoontje regelt dat ook. Dan moeten we naar het hoofdkantoor van de $\Delta E H$ zelf met het nieuwe contract om het aldaar ook om te zetten.

Ondertussen krijgen we ook een berichtje van Thanassis dat hij graag het water wil afrekenen want de watermeter staat nog steeds op zijn naam. We nemen het nummer van de watermeter en de stand op en gaan langs bij hem. Dan blijkt dat het geregistreerd staat met een heel ander nummer, niet het nummer van de watermeter. Het is al met al geen onredelijk bedrag voor al die jaren, dus we halen geld en betalen hem - met reçu, dat wel. Hij spreekt af de watermeter op onze naam te gaan zetten.

En ook is het weer tijd geworden voor het voorjaars- jeu de boules toernooi. Het heeft de avond ervoor wat geregend en er wordt nog meer verwacht. Ik had net voor de regen het laatste onkruid op de baan gewied. Maar het blijft gelukkig droog overdag. We zijn maar met een klein groepje dit keer maar dat mag de pret niet drukken. De dames winnen weer, zij het nipt. Maar toch Na afloop eten we bij Themo om buurvrouw D. uit te zwaaien.

Donderdag maken we een autoritje langs de mooie kustroute naar Drakei. 's Avonds begint het weer te regenen en daar gaat het vrijdagochtend nog een poosje mee door. We klussen wat binnen, en halen een lange steenboor in Karlovassi om een buitenstopcontact onder het afdakje bij het zwembad aan te leggen.

Zaterdag hadden we gepland om met burens C. en R. de Karvounis op te gaan maar we zien er van af vanwege de hoeveelheid regen die gevallen is. We wijden ons daarom maar aan het ingraven van de tuinslang onder de bocht van de oprit en hem inbedden in wat cement; de steentjes die we vorig jaar geprobeerd hadden waren allemaal weggespoeld. Ik zie dat Giannis van Rodopi naar beneden rijdt in zijn kleine camionnetje; ik rijd hem achterna om hem een cake te brengen die ik heb gebakken van de eieren die hij ons een paar dagen eerder gebracht heeft. Dat lukt, maar ik kan aan het einde van de smalle weg niet keren omdat hij daar het jeepje van het knorrige mannetje probeert aan te trekken dat klaarblijkelijk kapot is. Ik moet dus ca. 200 meter achteruit rijden over het smalle weggetje voordat ik kan keren; een goede

oefening ... 's Avonds gaan we souvlakis eten bij burgemeester Kostas met burens H. en J. Het is druk, binnen, want buiten waait nog een koude wind. Ik praat Kostas bij over de watermeter en tip hem bij de Zwitsers langs te gaan voor een donatie voor het asfalteringsproject (er schijnt toch nog niet genoeg geld opgehaald te zijn). Er strijkt een gezelschap neer van een Griekse man die jarenlang in Duitsland heeft gewerkt met wat Duitse vrienden; ik kan me niet herinneren dat ik ze eerder in de taverna heb gezien. Ook de (jonge) zus van Jacobo arriveert met haar familie en met de nieuwe baby die we natuurlijk moeten bewonderen.

Zondags zetten we de robot in het zwembad; door de regen van de dagen ervoor is er een heleboel fijn zand ingewaaid waardoor het zwembad op een moddersloot is gaan lijken. Het is nu eindelijk wat aan het bezinken zodat we het van de bodem op kunnen laten vegen door de robot. Maar hij zal er nog heel wat keertjes doorheen moeten gaan. We beginnen nu toch echt serieus over afdekfolie na te denken; ook omdat het water daardoor 's nachts niet zo afkoelt.

Daarna is het tijd voor een zondagse lunch op het buitenterras van het Cypriotisch restaurant Stella, waar we A. uitzwaaien na zijn 2-weekse verblijf.

Juni 2015

We beginnen de junimaand met A. op het vliegtuig naar Amsterdam te zetten waarna we boodschappen doen want de winkels zijn op 2e Pinksterdag (hier) gewoon open. De dagen erop brengen we door met wat huishoudelijke taken. Er komt nog een mannetje kijken voor de overschakeling van de stroom, en die tipt ons over een of ander spul dat het fijne zand in het zwembad naar de bodem doet neerslaan.

We kopen in Karlovassi spul om het zand in het zwembad beter te doen uitvlokken. Maar als we de robot er vervolgens inzetten, warrelt er toch nog veel op zodat er nog veel zand achterblijft. We herhalen dit nog twee maal maar het wordt niet echt schoon. Wat wel schoon wordt is het pad achter de blokhut dat ik in een aantal dagen van het nog resterende onkruid ontdoe.

We gaan met burens H. & J. en C. & R. eten bij de Italiaan in Kokkari na een dagtochtje langs de taverna van de oude dame in het bergdorp Kosmadei, de plateia in Vourliotes en de laatste bloeiende bos-orchidee boven Kokkari. De volgende dag komt buurvrouw R. langs om alle verzamelde stekken in potten te zetten; inclusief wat nieuwe stekken van ficussen - de vorige waren afgelopen winter immers doodgevroren. Kostas de burgemeester en Thassos komen langs met een zak met kleine visjes die we schoonmaken en in de diepvries leggen. Want na een afscheidsetentje bij Mylos in Balos vertrekken we de ochtend erna om 7 uur naar het vliegveld voor een 8-daagse rondreis door Albanië.

We hebben een ruime pauze in Athene, waar we een nieuw rugzakje voor F. kopen - die van de Lidl was na ongeveer vier keer gebruiken al half kapot gescheurd langs het stiksel. Bij het boarden begeleidt een politie-agent een jongeman tot in het vliegtuig en blijft wachten tot de deur dicht is - waarschijnlijk een Albanees zonder verblijfsvergunning. Ook gaat er een Bhagwan-volgeling in donkerrode lappen mee. Ik wist niet dat die nog bestonden, laat staan wat-ie in Albanië aan spiritueels te zoeken heeft.

We landen aan het eind van de middag in Tirana, na een blik op een paar bergen met resten sneeuw erop (hoogste bijna 2700 m lees ik later) en een aantal rivieren en meren in een groen heuvel/bergachtig landschap. Na de douane brengt een taxi ons naar het hotel, waar we zowaar een kamer op de begane grond kunnen krijgen. We drinken een biertje (F) en een gin-tonic voor een habbekrats in de patio, in afwachting van de groep. Die arriveert een aantal uren later begeleid door Jorik, een NL jonge man die hier werkt in het toerisme. We gaan in een lokaal tentje om de hoek nog een hapje eten en wat drinken, F. probeert een glas raki. Om half 11 is het bedtijd.

De volgende dag vertrekken we even na negenen met onze Mercedes-minibus voor de rondrit door het land. Met airco gelukkig, want het is knap warm geworden. Jorik de reisleider communiceert in het Albanees met de chauffeur; hij woont hier inmiddels 3 1/2 jaar. We rijden Tirana uit en via de bedrijventerreinen gaat het landschap over in de buitengebieden van de havenstad annex badplaats Dürres. Daar drinken we aan het strand een lekkere cappuccino. Voorzien van 3 grote bakken aardbeien voor in totaal omgerekend €3.50 (500 lek) rijden we verder naar het zuiden. Ik vind de steden schoon en opgeruimd met nauwelijks bouwvallige huizen. En overal is men hard aan het werk: aan de nieuwe stukken snelweg, huizen, flats, bedrijven. Als de Grieken niet uitkijken worden ze nog voorbijgestreefd door de Albanezen!

De volgende stop is het 13e eeuwse klooster in Ardenica, waar de fresco's 600 jaar van verwaarlozing en mishandeling (550 door de Turken/50 door de communisten) wonderwel hebben doorstaan. De verzetsheld tegen het Ottomaanse juk, Skanderberg, zou volgens de overlevering hier in de 15e eeuw getrouwd zijn. Er mag officieel niet gefotografeerd worden maar de Albanese gids knijpt een oogje toe.

We rijden verder en zien de eerste van de 700.000 onder dictator Hoxha gebouwde kleine eenpersoons-bunkertjes met ronde daken verschijnen. Na de lunch gaan we door richting Fier. Dat is een industriestad waar wat meer bouwvallige gebouwen staan maar veel minder dan ik me had voorgesteld. Daarna maken we een stop bij de opgravingen van Apollonia waar vanaf 700 v.Chr. Grieken zaten, getuige de tempel van Apollo en het (relatief kleine) Odeon/theater. Er schijnt nog heel veel van deze grote stad onder de grond te liggen, maar het geld en de know-how voor blootlegging ontbreken vooralsnog. Ook is er een Byzantijns kerkje bij gebouwd, uit de 13e-15e eeuw, met oude fresco's en sierlijke gebeeldhouwde kapitelen op de zuilen. Er is een mooi museumje met opgegraven voorwerpen die teruggaan tot de 12e eeuw v.Chr. We kopen een boekje over de geschiedenis van Apollonia. De mensen gebruiken de beschaduwde weiden eromheen voor een gezellige familie-picknick. In de verte zien we grote ingangen van (nu ongebruikte) bunkers in de bergen, voor opslag van militair materieel.

We rijden door naar Vlora, de geboorteplaats van onze Samiotisch-Albanese vriend Aris. In ons hotel hebben we een grote kamer met uitzicht op zee. We rusten wat en gaan dan uit eten in een nabij gelegen Italiaans visrestaurant met het grootste deel van onze groep. We verschalken een grote poon met zijn allen en nemen daarna nog een afzakkertje op een terras dicht bij de zee. Jorik vertelt dat veel mensen hier Italiaans spreken omdat je vroeger met een ijzerdraadje/vork in de antenne-uitgang van je tv prima de Italiaanse tv kon ontvangen, ter afwisseling van de communistisch

geïndoctrineerde staats-tv. Op de kamer proberen we via VPN het WK vrouwenvoetbal in Canada te ontvangen. Dat lukt maar de Oranje Leeuwinnen bezwijken onder de Chinese druk en verliezen.

Vrijdags rijden we weer om 9 uur weg, verder richting zuiden, langs de kust. Na een half uurtje stoppen we bij een uitzichtpunt waar de Adriatische Zee (ondiep, zanderig, grijsblauw) overgaat in de Ionische Zee (dieper, rotsig, azuurblauw). Daarna wordt de kust bergachtig en genieten we van het uitzicht tijdens de rit over de bochtige weg omhoog. We stoppen in het Llogara National Park bij een uitspanning waar we lokale producten als bergthee en yoghurt met honing kunnen proeven. Ik laat dat echter even voor wat het gezien is en loop langs de weg om te kijken of er nog speciale planten staan. Daarbij let ik niet goed op en zwik mijn enkel lelijk over een randje. Resultaat: dikke enkel en geschaafde knie die onder veel bezorgde blikken van de groep verzorgd worden. En Els die boos is op zichzelf. Ik krijg een ander plekje in het busje waarbij mijn enkel omhoog kan rusten en zo rijden we verder. We maken een koffiestop aan het strand van Dhermi waar enkelen even gaan zwemmen. De stroom is echter uitgevallen zodat het geen cappuccino wordt maar wat water.

We rijden voort en komen langs een baai waar de geheime onderzeeboot-basis onder dictator Hoxha was. Er is nog een grote (afgesloten) ingang in een berg aan het water waar zo een hele onderzeeër in zou passen. Het lijkt wel een decor van een James Bond-film. Even verderop lunchen we bij een grote waterval en na nog een stop bij een mooi uitzichtpunt eten we een ijsje. De mensen spreken hier ook Grieks, op een kaart zien we dat we vlak bij de grens met Griekenland zitten. We komen aan in de badplaats Saranda waar ons hotel is. Ik kan mijn geblesseerde enkel wat laten rusten. Om 7 uur gaan we weer eens een visje eten, voorafgegaan door wat gestoomde mosselen. Daarna schuiven we met enkelen aan voor de voetbalwedstrijd Letland - Nederland in de bar bij het restaurant; reisleider Jorik had dat geregeld. NL wint uiteindelijk met 2-0. In het restaurant is het ondertussen berendruk met Albanen aan het begin van het weekend.

Zaterdag rijden we nog een klein stukje naar het zuiden. Na een koffiestop bij een zandstrandje (voor de zwemmers) arriveren we bij de opgravingen van Butrint, pal tegenover het noordelijkste stuk van Corfu. Dat is op een stuk maar 1.5 km over zee verwijderd maar onder Hoxha werd er daar gepatrouilleerd dat je niet stiekum ging zwemmen. Op het vasteland is het ongeveer 10 km naar de Griekse grens, ik stel me voor dat mensen 's nachts in het donker over geitenpaadjes in de bergen toch probeerden te vluchten. In ruim 2 uur wandelen we over de beschaduwde paden langs de restanten Griekse en Romeinse gebouwen. Als we klaar zijn stromen de eerste dagjestoeristen vanuit Corfu binnen. Mijn enkel houdt zich wonderwel goed.

We rijden een stukje terug richting Saranda en slaan dan af het binnenland in. Hier zijn toch wat meer sjofele dorpjes. We lunchen in een bosrijk gebied wederom bij een waterval. Het is hier bergachtig, onderweg zagen we wat grote waterkrachtcentrales, al dan niet nog in aanleg. Na de lunch wandelen we een klein stukje naar een diepe bron in een kristalblauwe rivier. Doordat het zo helder is kun je goed in de diepte kijken. Het water borrelt over meer dan 50 m met kracht omhoog.

We rijden nog een stukje door de bergen en komen dan uit in een brede vallei. Na nog een stop bij een patisserie waar het personeel (ook) Grieks spreekt, arriveren we in

Gjirokastra, een bergdorpje, waar we afscheid nemen van chauffeur Altin. Als we siësta gaan houden op onze kamer in het gerenoveerde oude hotel, horen we de muezzin oproepen voor het gebed. Typisch, je zou het in dit stuk van Albanië niet verwachten, zo dicht bij orthodox-katholiek Griekenland. Mensen zijn hier over het algemeen niet zo religieus overigens na 50 jaar communisme. Trouwen doe je ook meestal alleen op het stadhuis en niet in de kerk of moskee.

We eten wat in een restaurantje met een patio in de oude "bazar". De mensen zitten met het warme weer half op straat naar het voetballen op de tv te kijken, een oefeninterland Albanië-Frankrijk. Albanië staat voor met 1-0 dus overal glunderende gezichten. Na afloop klauteren we weer omhoog naar het hotel waar we op het balkon met uitzicht over het stadje nog een afzakkertje nemen.

Zondags wandelen we al vroeg over de hobbelige keitjes omhoog naar het fort van Ali Pasja (dezelfde als in Ioannina) dat boven de stad uittorent. Er is nu een wapenmuseum gevestigd, er staan een stel indrukwekkende kanonnen uit de 20e eeuw opgesteld in de immense gangen. Ook is er een zogenaamd Amerikaans spionagevliegtuigje buiten op de fortificaties tentoongesteld, naast de mooie klokkentoren. Het uitzicht vanaf het fort is prachtig.

Na de gebruikelijke koffiestop lopen we door naar een huis dat terug in traditionele stijl is ingericht, van een (destijds rijke) moslim-familie die het in de jaren 90 weer terug heeft gekregen van de regering. De kleindochter leidt ons rond. Wel 30 mensen leefden er, mannen en vrouwen vaak gescheiden, in dit huis dat op zichzelf ook een mini-fort is met dikke muren en kleine kijkgaten. Beneden opslag, 1e verdieping winterverblijf en boven met veel balkons en patio's de zomerafdeling.

Als laatste bezoeken we het gerestaureerde (want afgebrande) geboortehuis van dictator Hoxha, dat nu een etnografisch museum huisvest. Het smeedijzeren wiegje is mooi. Als gids Jorik een kastje openmaakt, stuiten we opeens op allerlei oude zwart-witfoto's uit de communistische tijd die daar liggen opgeborgen. Grappig.

We lunchen met een byrek, een driekantige flap gevuld met spinazie (of kaas). Daarna rusten we wat in het hotel want door dat geklauter over al die hobbelige keien is mijn voet toch weer wat pijn gaan doen. 's Avonds herhalen we de formule van restaurant met patio (een andere dit keer) en afzakkertje op het balkon. Er schuift een NL vriend van Jorik aan die een huis hier heeft gekocht dat hij renoveert en verbouwt tot hostel voor backpackers.

We rijden de volgende dag weg uit Gjirokastra noordelijk langs de rivier door de grote vallei. Koffiestop bij een monumentaal standbeeld van Ali Pasja. Na een poos draaien we van de snelweg af. Jorik de gids vertelt dat we nu op de (niet meer onderhouden) secundaire weg naar het noorden rijden, die nog steeds in de gps staat, in plaats van de nieuwe snelweg. We begrijpen nu ook waarom onze burens D. en L. zo klaagden over de wegen in Albanië toen ze terug naar België reden. We rijden een gebied met kleinschalige oliewinning binnen, we stoppen bij één van de weinige nog werkende ja-knikkers. De stank van ruwe olie komt je al van verre tegemoet. We rijden door naar de opgravingen van Byliss, waar we de enige bezoekers zijn van de Illyrische, Griekse, Romeinse en Byzantijnse restanten. Na de lunch hebben we nog een wijnproeverij. De wijnen zijn aardig maar niet meer dan dat zodat we ze niet kopen. Wel schaffen we als curiosum een fles walnoten-raki aan.

Laat in de middag komen we aan in Berat, mooi tegen de hellingen langs de rivier gelegen. Na wat rusten op de kamer lopen we in de vallende schemering over de pas gerenoveerde boulevard langs de rivier. Het is gezellig druk met flaneerders en mensen op de terrasjes. We eten een pizza en gegrilde garnalen (moi) met een ijsje toe, waarna we op het dakterras van het hotel nog een afzakkertje nemen.

De volgende ochtend maken we een stadswandeling. Over de boulevard, naar de oude moskee waar we een rondleiding krijgen. We hoeven alleen maar onze schoenen uit te doen, geen gedoe over shorts of bloesjes of onbedekte haren. Ernaast ligt de moskee van de Bektashi moslims, een wat liberalere stroming. Er wordt echter weinig meer gepraktiseerd zodat je die ook kan afhuren voor een bruiloftsfeest. Daarna klauteren we al puffend omhoog en omlaag door wat nauwe steegjes in de oude stad. Want, ofschoon het de afgelopen nacht een beetje geregend heeft, zijn de wolkjes van de vroege ochtend verdwenen en is het weer gewoon heet. Via de bruggen wandelen we verder met mooie uitzichten op de gerestaureerde witte huizen met de vele ramen die tegen de hellingen liggen geplakt. Betar wordt ook wel de Witte Stad of de Stad met 1000 Ramen genoemd. Het verhaal gaat dat dictator Hoxha de historische oude stad niet durfde afbreken (en vervangen door communistische beton-flats waarschijnlijk) uit angst voor een groot volksoproer.

We laden de bagage in de bus en rijden naar het hooggelegen Kasteel van Berat, dat eigenlijk een dorpje is. Daar klauteren we (alweer) omhoog over gladde steentjes in de volle zon, waar we in een kerkje belanden met fresco's en iconen die niet gefotografeerd mogen worden. Een stukje verder door klauteren is een tweede kerkje vol met Hongaren die pontificaal voor de fresco's blijven staan maar uit balorigheid fotografeer ik die mét flits over hun hoofden heen. We puffen uit op een terrasje en klauteren dan voorzichtig naar beneden. Ik koop een kleedje met broderie, opengewerkt wit borduurwerk, voor op het nieuwe blauwe tafeltje.

Na de lunch rijden we naar Dürres waar we een korte stop maken bij het blootgelegde amfiteater (alweer omhoog), een paar Korinthische zuilen even verderop, een ijsje en het borstbeeld van een Nederlandse generaal die gesneuveld is in een soort voorloper van een VN-vredesmissie om Albanië te bevrijden van de Ottomanen, zo'n 100 jaar geleden. Om 6 uur zijn we terug bij het hotel in Tirana waar we de moeie benen kunnen laten rusten. Om 8 uur lopen we naar een soort BierGarten waar we eten. Na afloop worden de flessen met restanten drankjes voor het hotel in de tuin opgemaakt.

Op de laatste dag van de groepsreis slapen we uit en om 11 uur lopen we de stad in met gids Jorik. Eerst kijken we op de markt, waar we een zakje shagtabak voor Aris kopen. Daarna door naar het centrale Skanderberg-plein, maar voor dat we daar zijn barst er een regenbui los. We schieten snel een koffietentje annex voetbalgokkantoortje binnen. Als we de koffie op hebben, regent het nog steeds zodat we half schuilend via de grote magnolia (?) bomen bij de oude Ethem Bey moskee aankomen. Daar moet Jorik even onderhandelen voor we naar binnen mogen want eigenlijk zijn ze met een grote schoonmaak bezig voor de Ramadan morgen begint. Daarna bekijken we het Nationaal Historisch Museum ertegenover, met een groot mozaïek op de gevel uit de communistische tijd. Binnen is een boeiende uiteenzetting over de communistische tijd, helaas alleen met uitleg in het Albanees. Als we buiten

komen is de regen vrijwel weg zodat we op het gemak langs de vergane lelijke pyramide van Hoxha lopen (ontworpen door zijn dochter, arm kind) en daarna naar zijn Tiraanse villa. We lunchen met een lekker stokbroodje en stappen dan in onze minibus die ons naar Kruja brengt. Daar kijken we rond in het Etnografisch Museum, ook al gevestigd in het huis van een rijke moslim-familie. Na een bezoek aan de bazar en een biertje rijden we terug naar Tirana, waar de groep bij het vliegveld wordt afgezet. Wij krijgen een lift van de minibus naar ons hotel en nemen afscheid van Jorik. We eten bij de Chinees bij de Beer Garden, heerlijke Peking-eend en zoetzure garnalen. Het smaakt als godenspijs na 2 maanden Balkan-eten (ofschoon Jorik had gezegd dat-ie niet zo goed was). Terug in het hotel nemen we nog een afzakkertje in de patio-bar en niet al te laat in bed, luisterend naar de regen die opnieuw is beginnen te vallen.

Een taxi brengt ons de volgende ochtend snel naar het vliegveld. Na een blik op de NL atletiekploeg die in Athene vóór ons van dezelfde gate naar Heraklion vertrekt voor het EK Landenteams (helaas geen Dafne Schippers of Churandy Martina gezien) landen we op Samos. Na de boodschappen en een verwelkomingscomité van moeder Rotspatrijs met wel 15 kleintjes midden op de weg zijn we om half 9 thuis.

We ruimen op en luieren de eerste dagen eens lekker. Tot onze grote verrassing hebben burens C. en R. ons tijdens onze afwezigheid verblijd met een heus straatnaambord op het pad bij de blokhut: ΔΠΟΜΟ ΤΗΣ ΕΛΣ oftewel Elzenpad. We verzorgen de planten van de afwezige burens en de auto krijgt zijn jaarlijkse beurt in de garage. Op een dag zie ik zowaar dat het weggeslagen stuk in het (nu drooggevallen) beekje over de weg is gerepareerd; van het asfalteren van het laatste onverharde stuk weg is nog niets te merken.

Victor rijdt langs zodat we kunnen afspreken dat hij de perken maait. Hij gaat op de afgesproken dag om 8 uur al aan de slag en een uurtje later is het klaar. We laten hem de foto's van Albanië zien; als hij met pensioen is wil hij terug. Aris maakt de zonnepanelen schoon zodat we hem de tabak kunnen geven. Hij neemt een biertje mee; opdrinken bij ons mag blijkbaar nog niet van de baas.

Het zand in het zwembad heeft nog eens 10 dagen kunnen uitvlokken, maar als we de robot erin zetten wervelt er heel veel weer op. We besluiten het naar de afvoer toe te vegen en die dan een klein beetje open te zetten. Dat lijkt te werken. Maar er blijft toch nog een aanzienlijke hoeveelheid achter dus op een gegeven moment hakken we de knoop door en zetten de afvoer breed open zodat het water met zand/drab in een dag weg stroomt. De afvoer raakt echter verstopt van de troep zodat we het laatste restje opdweilen. En na een laatste poetsbeurt draaien we de afvoer dicht en vullen het zwembad maar weer opnieuw. Dat duurt echter niet de normale 2 dagen, want er zijn problemen met de waterleiding. De druk is soms afwezig en vaak een stuk minder dan normaal. Zachtjes stroomt het bad vol en na 4 dagen is het eindelijk weer klaar voor gebruik.

We gaan langs bij Manolis beneden aan het strand die ook weer terug is. Als de zon onder is wordt het koud want het is erg winderig daar. Ik leg wat kappertjes, en bieten en rettich van burens C. en R. in in het zoetzuur. In azijn alleen is me te zuur. Zaterdag arriveren burens R. en D. voor de zomer en we vieren dit door samen met

Manolis en hen souvlakitjes te gaan eten bij moeder Safira en zoon Nikos. Daar horen we dat Grieks/Amerikaanse Cindy uit Boston waarschijnlijk de zomer niet komt vanwege gezondheidsproblemen

Het verhaal van de aanleg van telefoon- en ADSL-kabel schiet niet op. Ik vraag in de winkel van Germanos hoe de stand van zaken is (Bijna een maand geleden iemand van OTE Samos me gebeld om te vragen waar ons huis precies lag,) maar ik krijg blanco blikken en het algemene telefoonnummer van OTE. Daar krijg ik na enig zoeken het telefoonnummer van de Technische Dienst van de OTE, waar men van niets weet en me terugverwijst naar het algemene nummer van OTE. Ik vraag Manolis maar eens om hulp om aan de man van OTE Samos te vragen wat die weet, want die man spreekt alleen maar Grieks. Manolis voert een heel gesprek met de man. Het komt er op neer dat er een nieuwe kabel van meer dan 200 meter getrokken moet worden en dat stuit op allerlei technische problemen dus dat doen ze vooralsnog niet. Wel is de aanvraag naar Athene gestuurd en wellicht komt er over een tijdje alsnog groen licht. We berusten er dus maar in dat we het “vooralsnog” niet krijgen.

Ondertussen zijn de onderhandelingen tussen de EU en Griekenland helemaal vastgelopen en ultimatum volgt op ultimatum. In de supermarkt zien we mensen blikken met bonen inslaan en bij diverse tankstations is de Euro 95 op. We weten onze tank echter vol te gooien en daar wij, in tegenstelling tot de Grieken, ongelimiteerd geld kunnen opnemen en de creditcard kunnen gebruiken van onze “buitenlandse” bankrekening ondervinden we er zelf eigenlijk niets van.

Juli 2015

Als ik de eerste dag van juli de telefoon opneem, krijg ik tot mijn stomme verbazing een Engels sprekende man van de OTE aan de lijn die de volgende ochtend een internet-kabel wil komen aansluiten. Het is niet erg dat er geen telefoon-kabel is, zegt hij. De volgende ochtend arriveert hij na enig zoeken. En hij is 5 minuten later weer weg met de mededeling dat we 400 meter verwijderd zijn van het dichtstbijzijnde aansluitpunt en dat ze dat dus niet doen. Misschien later als er groen licht uit Athene komt.....

F. begint met het schilderen van de nu droge binnenkant van de muren, die van de winter door schimmel waren aangetast. Eerst een schimmeldodend spul erop, en dan een paar lagen witte muurverf. Het ziet er weer mooi uit. Als Giannis van Amanda langs komt spreken we af dat hij de periode dat we in NL zijn (2e helft juli) de buitenmuren schildert. Hij komt alvast geld ophalen voor de verf want de banken zijn nog steeds gesloten. Niet op de afgesproken dag uiteraard, maar de volgende. Ik geef daarna het terras een grote beurt met zeep met lijnolie; hopelijk gan eventuele verfvlekken er dan gemakkelijker uit. Ook zetten we de nieuwe hoge poten onder het bed, die burens R. en D. hadden meegebracht. Ik ga proberen de oude te verkopen, originele Aupings.

Giannis van Rodopi komt langs met een zak vol eieren. Ik bak maar 2 rijstevlaaien om de hoeveelheid eieren wat te doen slinken. Ook zaag ik iedere dag 3 takken af van de oude verdorde olijfbom die vorig jaar door schimmel was aangetast. Het uitzicht is een stuk mooier als de dode boom uiteindelijk weg is.

Het weer blijft suboptimaal. Er staat dagenlang een hele harde wind die de gevoelstemperatuur naar beneden drukt. 'sAvonds is het veelal te fris om buiten te zitten en het zwembadwater wordt niet warmer dan 25°C. Het enige voordeel is dat het in de slaapkamer niet zo warm is 's nachts. De tweede week gaat de wind een aantal dagen liggen en warmt het zwembadwater goed op, zodat ik weer lekker iedere dag in het water duik. De avonden zitten we dan lang buiten in de schemering.

We eten op de verjaardag van F. souvlakitjes bij burgemeester Kostas met de aanwezige lui van de παρέα. De week daarop arriveren buren Y. en N. met hun kinderen. We bewonderen hun buitenbar aan het zwembad en gaan ook met hen vieren bij Kostas eten. Daar wordt het zo gezellig dat Y. een zak met vis van Kostas krijgt, waarop Y. toezegt de vis schoon te maken als Kostas en zijn vrouw Stella het de volgende dag voor de lunch bij hem komen opeten. Dat blijkt in de praktijk niet te lukken maar later op de dag eten we het alsnog op gedurende een dineetje samen met Kostas en Stella bij Y. en zijn familie thuis. Toe is er zelfgemaakt ijs met fruitsalade die ik heb meegebracht.

Een van de laatste dagen voor we even terug gaan naar NL gaan we maar weer eens bij de accountant langs. Daar blijkt onze belastingopgave bijna afgerond. Wel staat er dat onze vertegenwoordiger in Griekenland de vrouw van Thanassis is, dus dat zetten we om in advocaat Papakonstantinou. Dat houdt in dat er weer allemaal paperassen ingevuld moeten worden die op de afdeling KEP van de gemeente Marathokampos van stempels moet worden voorzien. Ook moeten we een gewaarmerkte kopie van de meest recente belastingaangifte in NL overleggen. Als ik opmerk dat dat tegenwoordig allemaal via de computer gaat. spreken we af dat ik een printje kom brengen. Zo gezegd zo gedaan maar dan moet er nog de bladzijde met onze algemene gegevens in het Grieks vertaald worden. Na enig aandringen wordt dat naar de advocaat gemaild, die ik dan maar een vertaling in het Engels van die bladzijde stuur daar die in het Nederlands is. Πω πω!

De dag voor we terugkeren naar NL zeggen we gedag tegen Manolis, we geven de planten bij G. & D. en R. & D. nog een extra portie water en zetten we de buitenmeubelen binnen zodat Giannis ongestoord aan het schilderen kan werken. Daarna rijden we naar het vliegveld en verruilen het warme winderige Samos voor het koele Nederland voor een paar weken.

Augustus 2015

Na onderhoudsbeurten aan onszelf, het huis, de tuin en de vrienden vliegen we weer terug vanuit het wisselvallige weer in Nederland. Natuurlijk zijn er werkzaamheden aan het spoor en hoewel er wel doorgaande treinen zijn lukt het ons toch om er ruim een uur langer over te doen. Mede dankzij een treinreiziger die zijn agressie alleen kwijt kan door een paar keer aan de noodrem te trekken. De vliegvelden zijn druk en lawaaiierig. We komen met een kleine vertraging aan op Samos omdat we in Athene moesten wachten op mensen die van andere Aegean- vluchten nog moesten overstappen. Na een rondje boodschappen komen we thuis waar we meteen alle luiken en ramen open gooien om de binnentemperatuur wat omlaag te krijgen. We vallen in slaap bij een stilte die slechts wordt verstoord door de cicades.

De volgende ochtend brengen we het huis op orde en vanwege de temperatuur (hothothot) houden we 's middags een uitgebreide siësta. Na een heerlijke duik in het zwembad aan het eind van de middag hebben we 's avonds een welkomstentje bij Mylos in Balos met R. en D. Als we terugrijden door Koumeika zien we Aris en we blijven nog lang kletsen in het cafeetje van Maria.

Woensdag is het traditionele dorpsfeest in Koumeika. Dat wordt wederom een latertje; de uitslag van de loterij is pas om 1 uur. Wij hebben niks. De volgende dag wordt ik wakker met een forse keelontsteking, ik had thuis lang in de wind van de draagbare ventilator gezeten en dat wreekt zich nu. Ik voel me koortsig en doe niet veel.

Giannis heeft tijdens onze afwezigheid de buitenmuren van het huis geverfd en het dak gecontroleerd en komt langs om zijn geld op te halen. Hij verzekert ons dat we komende winter geen last zullen hebben van vocht, schimmel ed. Burgemeester Kostas komt langs met een zak met stoofpeertjes en de deurenman vervangt ons gebarsten paneel van de voordeur door een nieuw. De garage belt dat het rubber voor de voorruit van de auto is gearriveerd maar als we ter plekke zijn blijkt het een rubber te zijn voor tussen voorruit en motorkap. Enfin, dat had waarschijnlijk ook vervangen moeten worden. Het rubber van de voorruit wordt alsnog besteld in Athene. De temperatuur is in de loop van die eerste week gezakt van max. 39°C (in de schaduw) naar 35°C. Eén avond zijn is er zowaar een onweersbuitje in de verte. Het zwembadwater is lekker warm, 30°C, en we laten de robot vele malen rondjes maken om het overvloedige zand van de bodem weg te krijgen. Het weer is af en toe vreemd, een paar dagen hebben we wat bewolking en 's avonds vallen er zelfs een paar druppels.

Zaterdagmiddag rijden we naar Pythagorion met R. & D. en hun zeilvrienden W. & E. Eerst slaag ik er vrij snel in om tickets voor de ferries voor onze 3-eilanden-tocht begin september te boeken. Daarna gaan we ons te buiten aan schalen vol heerlijke sushi bij Unan de sushibar. En aan het slot van de avond genieten we van een concert van de Griekse reggae-band Locomondo op het jaarlijkse Ireon Rock Festival. Sandy van Yes-Rent-A-Car is er ook, hij blijkt al 10 jaar (vanaf het begin?) in de organisatie te werken. Moe maar voldaan rollen we om half 3 in bed.

De volgende dag halen we R. & D. op in Pythagorion die een zeiltochtje hebben gemaakt met W. & E. We eten wat, maat niet veel, want we zitten nog vol van de sushi. De dagen erop doen we rustig aan. Ik naai een nieuw afdekzeil voor de zonneboiler van dikke stof; de vorige van dunne stof was afgelopen winter stuk gewaaid. En de robot blijft maar zand uit het zwembad halen op zijn rondjes. Woensdag worden we onaangenaam verrast met het bericht dat Amsterdamse H. in Balos de strijd tegen ALS heeft moeten opgeven. We zijn aangeslagen maar halen wel alle goede herinneringen aan haar op.

Donderdags hebben we een lunch bij Kyriakos in Balos met R. & D. en E. & R. en wat van hun vrienden. We maken plannen voor jeepsafaris de Kerkis en de Karvounis op want we horen dat de wegen weer begaanbaar zijn. Vrijdags stopt de vrouw van de pope met twee zakken vol groenten uit hun tuin. Ik doneer de aubergines aan R. & D. want die zijn niet echt mijn ding. Zaterdagavond gaan we traditioneel souvlaki'tjes

eten bij moeder Safira en zoon Nikos boven in Skoureika samen met R. & D. We zijn bijna de enige klanten.

We beginnen de 2e helft van augustus met nog steeds warm weer en een concert met liederen van Theodorakis, in het 2500 jaar oude theatertje van Pythagorion. Voorafgegaan door nog maar eens een sushi-maaltijd. Ook gaan we bij Maria in Karlovassi langs om ons haar te laten knippen. Met R. & D. en net gearriveerde G. & D. gaan we naar de herdenkingsbijeenkomst voor H. in Hotel Princes Tia in Balos. Het is kort maar mooi; ik leg alles met de videocamera vast om er een DVD van te branden voor H.'s familie in NL en andere belangstellenden. Na afloop gaan we eten bij Themo.

We pakken de klus aan om de laatste binnenmuur die door de schimmel getroffen is, weer in orde te maken. Daarvoor moeten wel diverse grote en kleine keukenkasten weggehaald worden. Met het verschuiven ervan breken er een paar van die armetierige plastic pootjes af, zodat we met een paar stapels boeken provisorisch de boel stabiliseren. Ik maak van de nood een deugd door alle planken uit de kasten te halen voor een grote schoonmaakbeurt. Als de muur geverfd is komen buurmannen G. en R. helpen om de grote kast weer terug op zijn plekt te zetten; we gebruiken een blok hout als steun achter waar de pootjes afgebroken zijn. Ik ruim de kasten weer in en omdat ik flink wat weggegooid heb is er ruimte over.

Op vrijdagmorgen loop ik naar de vijgenboom op het stuk grond van burens D. en L. Daar zit de boom tjokvol met vijgen zodat ik met een plastic tas helemaal vol met fruit weer terugloop. Ik geef een groot deel weg aan de burens en maak van de gekneusde vijgenchutney.

Gepensioneerde Manolis komt langs en vertelt dat er die vrijdagavond het Culinaire Festival is in Pyrgos. Met burens R. en D. rijden we er naar toe waar we op het oude pleintje smullen van alle heerlijke lokale gerechten, gemaakt door het Vrouwencollectief van Pyrgos, onder het luisteren naar een band die Griekse muziek speelt. Ook Manolis, Anna en Rodopi zijn er. Daarna is er een dansgroep die zeer professioneel enkele traditionele dansen opvoert. Het eten is waarlijk van bijzondere kwaliteit (de beste gestoofde kalamari ever) en we zien heel veel bijzondere gerechten die we nog niet eerder gegeten hadden (gevulde rollade, een soort empanadas, gekruide speklapjes, aardappel-tomatensalade, kippenvleugeltjes met noedels, enz.) Ook de rode wijn uit eigen wijngaard smaakt erg lekker. We kunnen helaas niet alles proberen. Tot onze zeer aangename verrassing komt opeens de violist aanzetten die 4 jaar geleden op de bruiloft van Jacobo en Darina speelde, en die we toen allemaal zo goed vonden. Hij begint te spelen en de stemming stijgt tot ongekende hoogte. Ook mijn lievelingsliedje "Pios, Moro?" komt langs. Het eten bij de kramen is bijna helemaal op als we huiswaarts rijden.

Zaterdag is het Uienfeest in Balos, maar omdat zondag het dorpsfeest in Skouraiika is, slaan we dat over. Het wordt een beetje te veel. Zaterdagavond is er ook de viering van de Panagia (Allerheilige) in het kleine kapelletje in Pevkos, maar ook dat laten we aan ons voorbij gaan. Tot nu toe zijn we er alle jaren naar toe geweest en ook dat kan een latertje worden Wel valt het ons op dat ze vroeg beginnen met zingen, de zon is nog niet onder. We vangen flarden op want de harde wind waait in onze richting. Mogelijk omdat ze voor het Uienfeest klaar willen zijn? De wind is

aangewakkerd en waait vanaf de berg onze kant op, zodat we later ook van de muziek in Balos kunnen genieten. Dat gaat lang door, als ik om half 3 's nachts naar de wc ga hoor ik dat de band nog speelt.

Zondag is dan "ons" dorpsfeest boven in Skouraiika. We zitten aan een grote tafel met 11 mensen; ook burens H. en J. zijn gearriveerd. Wel zitten we vlak bij de band (weer mét klarinettist, het "Turkse" element in de muziek hier), zodat praten af en toe lastig is. De pope van de plateia in Karlovassi in zijn "stofjas" is er net als vorig jaar ook, en tot onze verbazing maakt de gezette uitbater van restaurant Leon (Leeuw) in Platanos zijn opwachting, in zijn beste maar gekreukte zomercolbert. Hij geeft iedereen een hand en strijkt dan neer. We lachen wat om zijn haar, dat net een toupetje lijkt, maar dat in de harde wind steeds wilder om zijn hoofd heen gaat staan. Echter op een gegeven moment grijpt hij de microfoon en dan blijkt hij best goed te kunnen zingen. Dochter R. van onze buurvrouw N. krijgt een persoonlijke aubade van hem. We zijn van plan redelijk op tijd naar huis te gaan, maar burgemeester Kostas biedt ons op de valreep nog een fles witte en een fles rosé-wijn aan, zodat het 1 uur is als we in bed liggen.

De volgende (eigenlijk dezelfde) ochtend staan we vroeg op, want we hadden beloofd burens C. en R. van het vliegveld af te halen en we willen ervoor nog wat boodschappen doen. Dus na een verkwikkende douche gaan we maar op pad. We lunchen weer bij Pappas Beach en 's middags rusten we wat terwijl we naar het WK Atletiek kijken. Dafne wint zilver.

Dinsdags gaan we maar weer eens bij de accountant in Marathokampos langs (de vakantieperiode is in Griekenland voorbij) om te horen hoe het met de belastingaangifte staat. Die is wonderwel klaar en opgestuurd; nu is het wachten wanneer de aanslag komt. Oktober schat Christina in. Daarna lopen we door naar het Gemeentehuis om de waterrekening op onze naam te zetten. De aardige jongeman van de KEP helpt ons verder. Het is trouwens maar goed dat ik Thanassis een reçu heb laten tekenen in mei voor onze betalingen aan hem ervoor, van 2011 tot nu, want natuurlijk is dat nog niet op het Gemeentehuis betaald. Ik stuur thuis per e-mail een kopie van het reçu aan de KEP. Het zou nu verder in orde moeten zijn ...

Woensdags komen gepensioneerde Manolis en zijn vriendin Anna eten. Ik heb Indonesisch gekookt, ik hoef de gerechten 's avonds alleen nog maar in de oven op te warmen. Daarna ga ik op het gemak douchen en als ik terug in de keuken kom zie ik dat er niets opgewarmd is omdat het gas net nu op is. In allerijl verwisselen we de gasfles zodat we daarna ongestoord van het eten kunnen genieten.

Donderdags houden we een jeep-safari over de Kerkis; de hele para plus aanhang heeft besloten mee te gaan zodat we een colonne vormen van 5 jeeps met 13 mensen. Er bloeit niets meer maar de uitzichten onderweg blijven spectaculair. We drinken wat in de kleine taverna in Kosmadei bij de oude dame; C. overhandigt haar een foto die hij vorige keer heeft gemaakt. Voor de lunch wordt er besloten naar Pnaka onder Vourliotes te rijden, en daar vinden we gelukkig allemaal een plekje voor de auto. Als we aanschuiven aan een lange tafel komen er nog wat Grieken die hun auto zodanig parkeren dat alles vast komt te zitten. Wij zijn maar zo aardig om af en toe onze auto's even opzij te zetten als er iemand weg wil, de Grieken hebben daar helemaal geen zin in. Foei! (Later blijkt dat een jonge vrouw helemaal niet kan parkeren, zodat

het personeel van het restaurant de auto voor haar keert en klaar zet). Na afloop rijden we E. terug naar haar autootje op het vertrekpunt in Ormos, waar we nog een drankje nemen op de plateia aan de haven.

De dagen erop luieren we lekker, en kijken 's middags atletiek. De wind gaat van lieverlee liggen zodat het zwembadwater niet meer verder afkoelt ... het was door de harde wind gezakt tot onder de 27°C, brrrr

De laatste dag van augustus gaan we weer eens gezamenlijk eten bij Themis omdat vrienden P. & A. van de burens vertrekken als wij in de eerste week van september op onze 3-Eilanden-Tour zijn. We smullen van de dagschotels: spaghetti met zeevruchten en kip in champignon-roomsaus. Op de terugweg zien we een hele dikke grote haas over de weg rennen. Die moet gaan oppassen want over 2 weken begint het jachtseizoen

September 2015

We vertrekken de tweede dag van september 's morgens om half 9 vanuit Pythagorion met de catamaran-veerboot richting Kos. Er kunnen zelfs 6 auto's mee op deze ferry. We hebben een plaatsje aan het raam binnen met mooi uitzicht en airco want het is nog steeds warm - het dagmaximum van 35°C in de schaduw (gemiddelde dagmaximum van augustus) werd ook 1 september nog bereikt. We varen over een gladde zee langs Samos en Samiopoula - met uitzicht op "onze" baai - eerst naar Fourni. In Agios Kyrikos op Ikaria stappen veel mensen in. Bijna alle passagiers stappen vervolgens uit op Patmos, het eiland met het beroemde burcht-klooster van Johannes de Doper. We varen langs tientallen mini-eilandjes en via stops op Lipsi, Leros en Kalymnos arriveren we 's middags uiteindelijk in de haven van Kos-Stad, na een blik op een para-sailor achter een motorboot (had mijn Pa dat op zijn oude dag ook niet eens op Kos geprobeerd?).

Door de menigte aan de haven (50% toerist en 50% vluchteling uit het Nabije Oosten) banen we ons een weg naar het hotel. We gaan daarna even wat lunchen aan de haven en dan siësta houden: pal aan de haven staat een lekkere bries maar verder in het stadje is het knap warm. De wifi in het hotel is vrij zwak dus doe ik de oogjes maar even toe. 's Avonds eten we een lekkere portie Peking Eend bij de lokale Chinees tussen veel Nederlandse toeristen. Daarna nemen we nog een afzakkertje op het terras van het hotel terwijl we wat babbelen met de eigenaresse. Ook hier valt het ons weer op dat je in zo'n drukke toeristenplaats anders bejegend wordt als je Grieks spreekt en vertelt dat je hier (gedeeltelijk) woont. Terug op de kamer doet de wifi het nu goed zodat we kijken naar Tussen Kunst en Kitsch met de ontdekking van een (niet mooi maar best waardevol) vroeg werk van Karel Appel.

De volgende ochtend pakken we de stadsbus naar het Asklepion, het sanatorium van Hippocrates, net buiten de stad. Daar kijken we van onder de pijnbomen een uurtje rond op dit mooi gelegen complex. Af en toe ruik je de zwavelhoudende bron. We stappen weer in de bus terug en gaan er uit aan het begin van de haven. Daar worden we geconfronteerd met rijen tentjes op de stoep, te midden van de rondstappende toeristen, waarin de Syrische vluchtelingen zijn ondergebracht. Zoals een oude opa met kleinzoon. Aan de overkant liggen de luxe jachten afgemeerd We drinken een frappé om even van deze schokkende beelden bij te komen. Enfin, we vervolgen onze

weg naar het Archeologisch Museum. Dat is gesloten wegens restauratiewerkzaamheden. In geen enkel foldertje of website werd dat gemeld. Gelukkig maakt de mooi gerestaureerde Romeinse villa een hoop goed. We lopen verder langs een terrein met wat onduidelijke brokstukken uit de oudheid. Wel is er nog een charmante oude minaret, heel fotogeniek. Dan is het tijd om het uitgezwete vocht aan te vullen en wat te eten.

We lopen terug naar het hotel via de ruïnes van diverse Griekse gebouwen met hier en daar mozaïeken en gedeeltes van fresco's op de muren. De ruïnes zijn vrij toegankelijk en afgezien van een enkel hekje kun je zo bij de fresco's komen. Iemand heeft dan ook gemeend er graffiti in te moeten krassen. Na een blik in het gedeeltelijk gerestaureerde Romeinse theatertje met erachter een prachtige bijna gave mozaïekvloer, houden we het culturele gedeelte voor vandaag gezien en gaan na een lekker ijsje siësta houden.

's Avonds gaan we Mexicaans eten aan de haven. Daar zien we hoe een gigantische ferryboot van SuperFast aanlegt langs de oude haven. Daar we menen te weten dat die normaliter alleen tussen Italië en Patras varen, en de ferryhaven ietsje verderop is, vermoeden we dat het schip er ligt om weer een lading toegestroomde vluchtelingen verder te transporteren. Men zou ook die oude brik Nissos Mykonos van de Nell Lines ervoor kunnen gebruiken, bedenken we. Die ligt aan de ketting in de haven van Karlovassi omdat de salarissen weer eens niet uitbetaald waren Na het eten gaan we voetballen kijken in een café, twee grote schermen met NL -IJsland en kleinere schermen met België - Bosnië en Italië - Malta. NL maakt er een potje van en verliest door een amateuristisch weggegeven strafschoep. De twee andere wedstrijden zijn leuker: België wint knap van Bosnië en Italië wint (helaas) maar net van een leuk spelend Malta.

De volgende ochtend lopen we op tijd naar de ferryhaven toe waar onze veerboot naar Rhodos, tussenstop voor Santorini, de Blue Star 2, een gigantisch schip is, 2x zo groot als de veerboten die Samos aan doen. In 2 1/2 uur tuffen we naar Rhodos Stad. Daar worden we losgelaten op een afgelegen pier waarna we na 10 minuten lopen bij het eerste cafeetje een frappé drinken. De ferry blijft liggen en als we nog eens goed op internet zoeken ontdekken we dat deze om 4 uur vertrekt naar Santorini via Kos! Nou moe Beetje (erg) dom!

We besluiten om maar wat vis te gaan eten in een nabijgelegen restaurantje. Dat is een schot in de roos: we smullen van een lekkere schotel met diverse versgebakken visjes, calamari, mosselen en seafood pilav. Met een aparte witte wijn die er wonderwel goed bij smaakt. Nou dat restaurantje hadden we dus anders niet bezocht We sjokken in de brandende zon terug naar "onze" veerboot waar we in een airco ruimte in gemakkelijke stoelen het eten laten zakken.

We varen inderdaad weer via Kos richting Santorini. De boot gaat daarna nog door naar Piraeus, zodat-ie in Kos volstroomt met Athene-gangers. F. raakt aan de praat met een jonge man uit Bangladesh, die al 5 jaar in Griekenland woont maar nu naar familie in Italië vertrekt omdat "de Grieken, ofschoon hele vriendelijke mensen, met 20 familieleden van 300 euro in de maand niet rond kunnen komen en het politieke systeem niet deugt". Hellas in een notendop. Maar of Italië zoveel beter is? We stappen middernacht uit de veerboot aan land op Santorini. De taxi's zijn al snel weg

zodat we een taxibusje nemen. Wel goedkoper maar wij worden natuurlijk als twee van de laatsten afgezet bij ons hotel. Daar rollen we ruim na half 2 in bed.

Zaterdag staan we uitgerust op en ontbijten in het hotel. Dan blijkt dat we helemaal niet zo dicht bij het centrum van Fira zitten als het kaartje van booking.com ons had doen geloven. We lopen 20 minuten in de alweer hete zon - geen schaduw - voor we om 10 uur net de bus op het busstation halen naar de opgravingen in het verderop gelegen Akrotiri. Daar zijn de touringcars nog niet gearriveerd zodat we in relatieve rust het gedeeltelijk uit de lava en as opgegraven stadje kunnen bekijken. Ik vind het jammer dat je niet op "straatniveau" tussen de restanten van de huizen kunt lopen, maar daar moet nog veel opgegraven worden. Je loopt er nu als het ware op dakhoogte (maar die waren van hout en zijn vergaan). 1 pleintje is gerestaureerd tot aan straatniveau en dat geeft gelukkig wel een goed beeld van het geheel voor de massale uitbarsting van 1650 v.Chr. Ik wou dat er eens Virtual Reality voor al die opgravingen kwam! (Je richt je iPhone op bv. de oude ruïne van een huis en in beeld verschijnt een extra laag eroverheen met een voorstelling in dezelfde grootte van hoe de geleerden denken dat het er vroeger heeft uitgezien). Helaas zijn er niet zoals in Knossos replica's van de fresco's gezet.

We rijden weer terug met de bus door de velden waar overal lage wijnstruikjes in de grijze lava staan tussen moderne huizen en witgekalkte kerkjes. Na een frappé gaan we de fresco's dan maar in het museum in Fira bewonderen. Dat is een adembenemende gewaarwording, zo mooi ... Ik meen me te herinneren dat de fresco van de man met de vissen vroeger in het museum in Kreta stond, die hebben ze teruggehaald. Die van de saffraanpluksters, de bokkers, de dolfinen en de antilopen niet Die met de blauwe aapjes en die met de lotussen vind ik het mooist. Het aardewerk is rijkelijk beschilderd, een teken dat de mensen toen behoorlijk welgesteld waren. Sieraden zijn er niet gevonden omdat de mensen de uitbarsting(-en) voorzagen en weggegaan zijn, hun kostbaarheden meenemend Er is een theorie dat de grote tsunami die toen ontstond de verklaring is geweest dat de Rode Zee tijdelijk droogviel waardoor Mozes zijn volk veilig Egypte uit kon leiden en de daar op volgende vloedgolf het achtervolgende leger verzwolg Ook de 7 Plagen zouden verband houden met deze grote vulkaanuitbarsting(-en) ...

We lunchen op het pleintje bij een creperie en babbelen wat met een gepensioneerd echtpaar uit Athene en een orgelspeler uit Gent. We boeken een avondexcursie voor zondag, rondvaren in de caldera (ingestorte vulkaankrater) tot na zonsondergang. Daarna lopen we zwetend weer terug naar het hotel. Het is een ongewoon warme septembermaand. Na de siësta frissen we ons op en lopen terug naar het centrum. Daar lopen we door een paar smalle drukke winkelstraatjes naar de rand van de krater toe, waar we op een terras met een drankje de zonsondergang in de caldera bewonderen - met Parijse prijzen voor de drankjes overigens. Ik fotografeer veel, want het blijft van ongekende schoonheid. Na de uitgebreide lunch van vanmiddag houden we het nu bij sushis en wontons in een soort take-away waar je ook kunt zitten. Daarna drink ik mijn favoriete Margarita terwijl we een beetje internetten en voetbal kijken. Er komt nog een optocht van trommelslagers, steltlopers en potsenmakers voorbij; ach, 't is weer eens wat anders dan liederen van Theodorakis :-). Niet al te laat gaan we slapen.

De zondag slapen we lekker uit en na het ontbijt kletsen we wat met een jong Australisch stel. Daarna gaan we in het centrum koffie en sinas drinken. We halen een paar croissantjes en zetten onze koffertjes bij het excursie-bureautje, waarna we naar het oppikpunt voor de bootexcursie lopen. Een bus brengt ons naar de ferry-haven manoeuvrerend langs de steile kronkelige weg langs de binnenkant van de krater, vol met haarspeldbochten. Maar wel met fantastische vergezichten. We varen weg en na een tussenstop bij de "oude" haven van Fira wordt afgemeerd bij het eiland midden in de caldera, opgebouwd uit lava-brokken, waar anderhalf uur de gelegenheid is om rond te wandelen (toeslag €2). Daar het echter weer zeer warm is zien we daar van af (samen met nog wat verstandige mensen); in plaats daarvan nemen we een koud biertje en drinken dat op zittend in onze beschaduwde plek op het schip. Druipend van het zweet komt de meute terug. Daarna wordt er naar de Hot Springs gevaren waar er gezwommen kan worden. Het diner (aardig) wordt vrij vroeg geserveerd waarna het schip via een paar opmerkelijke plekjes de caldera uit vaart voor de zonsondergang. We merken dat dit hele parcours door een stuk of 6 grote excursieboten ook gevaren wordt. De zonsondergang valt een klein beetje tegen omdat er wat nevel aan de horizon hangt. Bij het terugvaren wordt de muziek voluit gedraaid en wordt er gedanst op de achterplecht (Abba Oud.....) Ik kijk naar de steile kraterwanden met hun vele lagen gesteente en lava, ik meen zelfs een paar papegaauiduikers te ontwaren. Hoe jammer is het toch dat deze imposante ingestorte vulkaan met een doorsnee van 6 x 10 km zo ten slachtoffer is gevallen aan het massatoerisme Ik had graag een excursie gemaakt onder leiding van een geoloog om me zo een betere voorstelling te kunnen maken van die enorme uitbarsting 25 eeuwen geleden

We worden om 9 uur weer afgezet in het centrum van Fira. Daar drinken en internetten we wat (en zijn blij dat we de smadelijke afgang - zo lezen we - van Oranje tegen de Turken gemist hebben) tot we naar de bus lopen die ons om half 2 in de ferry-haven afzet. Er komt al gauw een enorme ferryboot aanzetten maar dat is niet de onze. Die is vertraagd zodat we pas om 4 uur in onze kooien kruipen.

We komen, na een wake-up call voor Kos om kwart over 7, om half 12 aan in de ferryhaven van Rhodos-Stad. Daar het nog steeds erg warm is komen we wederom bezweet aan bij ons hotel in de oude binnenstad. Op de kamer koelen we wat af waarna we de mooie binnenstad in lopen voor een lunch. Dat doen we in een goed visrestaurant waar we onder andere zeeëgel en clams proberen. Voor foto's van de oude gebouwen hebben we op dat moment geen puf (warm, moe); het wordt een siësta. Als de zon bijna onder is, lopen we de oude stad weer in. Ik fotografeer nu volop. Op een pleintje strijken we neer en kijken het mensengewoel aan. We hebben geen honger meer na de vis-lunch, dus houden we het bij verfrissende drankjes. Niet al te laat gaan we slapen.

Onze laatste echte excursie-dag staan we vroeg op en lopen na een vers bereid ontbijt om half 9 de stad in. We maken een grote ronde langs de Byzantijnse, Ottomaanse en Kruisridder-gebouwen en vestingwerken. Het is allemaal erg fotogeniek. We drentelen daarna door wat achteraf-steegjes waar ik me bedenk dat je hier zo een Middeleeuwse film kunt schieten (alleen hier en daar een uithangbord van een restaurantje weghalen). We lopen het Archeologisch Museum in, dat gevestigd is in

een gerestaureerd Middeleeuws gebouw - het zou vroeger een ziekenhuis geweest zijn. Daarna moet het vocht aangevuld worden want het is ondertussen weer warm geworden. Voor de lunch zakken we neer bij een taverna op de hoek bij ons hotel - een beetje weg van de ergste drukte. F. eet een verse gegrillde dorade, ik houd het bij een klassieke schnitzel. Na de siësta lopen we de oude stad weer in en hangen wat op een terrasje met een lekker drankje. Ik heb de indruk dat er deze avond minder toeristen zijn dan gisteren; op bankjes zitten nu lokalen op hun gemakje "aapjes te kijken".

De volgende ochtend lopen we naar de ferryhaven toe. Daar is het uitgestorven. Wel is er een loketje open en daar horen we dat onze ferryboot aan de andere kant van de oude stad vertrekt. Dat zouden we lopend wel kunnen halen maar als er een taxi langs rijdt houden we die toch maar aan. Zodat we ruim op tijd zonder stress aan boord gaan. De voorspelde harde wind laat het gelukkig afweten; we varen lichtjes deinend naar onze overstapplaats Kos toe. Na een korte stop op het charmante eilandje Symi, waar veel dagjesmensen van boord gaan. Vlak voor we aanleggen in de haven van Kos wordt een groep geboeide mannen, die voorin zaten, door een paar begeleiders van de politie alvast naar de uitgang gedirigeerd.??

Als onze ferryboot naar Samos gaat aanleggen manoeuvreren we ons een beetje naar voren, zodat we als twee van de eersten aan boord gaan en een goed plekje aan het raam links (jawel, bakboord) bemachtigen. Echter na Kalymnos wordt het ietsje ruwer zodat een man vlak achter ons spontaan zijn eten op de stoel eruit gooit (hij is de enige op het hele schip). Waarschijnlijk ook lekker aan de wijn gezeten want daarvoor lag hij luid te snurken. We verhuizen dus maar naar een ander plekje vanwege de stank, midden in de boot want de rest is bezet. Na Patmos kunnen we wel weer aan de linkerkant terecht, de stewards hebben de troep opgeruimd. Op de tv volgen we een spannende basketbalwedstrijd tussen Griekenland en Slovenië. We komen door de tegenwind een klein halfuurtje te laat aan op Samos. Daar rijden we meteen door naar Balos, waar er bij Themos een afscheidsetentje is van de (schoon-)broers en -zussen van R. & D. Ook burens D. & L. zijn gearriveerd met familie, plus burens C. & R, G. & D. en H.& J. Al met al een groep van 22. Later blijken ook jonge S. & P. er te zitten eten.

De volgende dagen houden we ons bezig met opruimen en het huishouden, zodat we dat achter de rug hebben als we zaterdag na een rondje boodschappen S. van het vliegveld ophalen. Wel moeten we constateren dat de wildcamera kapot is. Ik had hem klaargezet bij een bak met water in een hoekje van ons stuk land om jakhalzen te kunnen fotograferen. Maar in hun ijver om de grond van burens D. & L. te kuisen hebben de werklieden met hun minishovel ook ons aangrenzende stukje opgekuist, waarbij ze over de camera gereden zijn. Dus maar meteen een nieuwe besteld, want het model gaat er uit.

Zaterdag is er ook weer het herfst-petanque toernooi. De dames winnen weer; het begint een beetje gênant te worden Na afloop gaan we souvlaki'tjes eten bij Kostas de burgemeester. Het loopt tegen half september, dus is het voor sommigen van de burens tijd om terug te keren naar West-Europa. We nemen 's zondags afscheid van C. & R. en D. & L. en maandagavond hebben we een uitgebreid, heerlijk afscheidsdiner bij Stella in Balos voor R. & D.

De tweede helft van september begint en het weer is nog steeds warm en zonnig. Dagmaxima tussen de 31 en 34 graden. Wel is er 's middags en 's avonds een windje, maar het zwembadwater koelt gelukkig niet verder af dan tot 27°C. Fris maar te doen. Woensdags maken we een ritje de Karvounis op. Zelfs bovenop (1134 m) aan de noordkant is het zo droog dat er geen enkel herfstplantje bloeit. We nemen de tijd om eens uitgebreid alle wegen in het gebied te verkennen en picknicken onderweg.

Aris komt langs - hij is eindelijk weg bij Thanassis na 2 jaar zonder salaris - en hij drinkt weer net als vroeger een biertje op het terras in de schaduw. We spreken af dat hij in oktober de blokhut kan verven.

Donderdags rijden we de onverharde kustroute vanaf Perri naar Tsopele; onderweg kijken we even in het dorpje Vergi. In het nog altijd schitterend gelegen Tsopele drinken we wat in de uitspanning van een ouwe maffe Griek en zijn Duitse vrouw. Daarna rijden we naar Pythagorion waar we na wat boodschappen voor de derde keer ons te buiten gaan aan de sushi's. Zaterdag eten we traditiegetrouw souvlaki'tjes in de andere taverna in Skouraiika, van moeder Safira en zoon Nikos. Gepensioneerde Manolis gaat mee en per vergissing wordt S. eerst voor zijn vriendin gehouden. We corrigeren dit snel om mogelijke roddels de kop in te drukken.

Maandag maken we een tocht over de Kerkis omdat er regen voorspeld wordt voor de volgende dagen. Boven is het al nevelig, we rijden voor een deel door de wolken. 's Avonds is het nog warm en kijken we naar het spectaculaire, bijna voortdurende weerlichten in de verte tussen Ikaria en Chios. De wind staat van ons af dus we horen niets. Dinsdagochtend begint het dan eindelijk te regenen. Prima tijd om rijstevlaaien te bakken voor de viering van Ag.Ioannis, Heilige Johannes, aanstaande zaterdag. Manolis belt en nodigt ons uit voor de lunch; hij heeft ratatouille gemaakt. Terwijl we eten kijken we naar een valk die een zwaluw probeert te vangen.

De volgende dag maken we een tochtje naar Koumaradei, waar we eerst het klooster van Megali Panagia (de Grote Allerheilige) bezoeken en daarna bij E. & R. langs gaan, die bijna weer terugkeren naar België. We schaffen ons twee mooie schilderijen van R. aan, een voor het huis op Samos en eentje voor het huis in Maastricht. Vrijdags is het weer stralend weer; ik zwem nog eens. 's Avonds eten we met de hele para bij Themos in Balos om S. uit te zwaaien. Buurvrouw L. is er met haar moeder, een krasse dame van 85 uit een gezin van 15 kinderen (!).

Zaterdag sta ik vroeg op en rijd S. naar het vliegveld. Ik draai meteen om en ben op tijd om de rijstevlaaien naar beneden te rijden, naar het kerkje. Daar doet de nieuwe jonge pope de viering dit jaar en hij neemt er uitgebreid de tijd voor. Uiteindelijk schuift iedereen aan de tafels aan voor het ontbijt; mijn rijstevlaaien vinden gretig aftrek. Als we vertrekken vraag ik burgemeester Kostas of hij nog rekeningen heeft; en hij tovert een stroomrekening tevoorschijn. Het is een fors bedrag en bij nadere bestudering blijkt dat de vorige rekening niet betaald is. Als we thuis de paperassen doorkijken blijkt dat de automatische afschrijving weer eens stopgezet is; vermoedelijk omdat we van bouwstroom overgegaan zijn op huishoudstroom. Daar krijg je toch wat van! Maandags haasten we ons naar Karlovassi om te betalen; we zijn eigenlijk 10 dagen te laat. Hopelijk wordt de stroom niet nog een keer afgesneden! En we bezoeken de bank maar weer eens om voor de derde keer automatische afschrijving aan te vragen.

Buurman H. splitst ons een grote zak aubergines in de maag en daar ik genoeg heb van gevulde aubergines en ratatouille maak ik er maar eens auberginepuree van. Een heel werk! Eerst in de oven "poffen", dan het vruchtvlees eruit peuteren, dan door de pureerzeef, dan laten uitlekken in een theedoek en dan de kruiderij erbij.

De aangekondigde maansverduistering wordt een lichte teleurstelling. Uitgerekend op dat tijdstip zitten er dikke wolken voor, na dagen heldere maneschijn. Tegen de ochtend vallen er zelfs een paar regendruppels, zodat we hals over kop de kussens van de tuinstoelen binnen moeten halen.

We zwaaien burens G. & D. uit, met een etentje bij Themos in Balos. Ik neem weer lamskoteletjes, zal de laatste keer zijn??

De laatste dagen van september wordt het weer wat onrustiger. De temperatuur daalt en de wind neemt toe. Dat houdt in dat we de voorzieningen om het huis aangenaam van temperatuur te houden, in omgekeerde volgorde afbouwen: Ramen 's nachts niet meer wagenwijd open maar op de kiepstand - fans 's nachts uit - onder laken slapen - fans overdag uit - luiken overdag half tot helemaal open. 's Avonds buiten zitten houdt in dat er een sweater en een lange broek aan te pas komen. Overdag is het nog aangenaam genoeg buiten om in een hemdje en shorts te lopen.

Oktober 2015

We beginnen de maand met een bezoek in Pythagorion aan een postzegelmaatje van F. die er op vakantie is. De heren wisselen zegels en wetenswaardigheden uit over Samos en we bezoeken ook een Griek die met een Nederlandse getrouwd is en ook postzegels van Samos verzamelt. Hij spreekt vloeiend Nederlands, knap hoor!

Ik snoei de olijfbomen in de onderste kleine boomgaard eens, je kunt er nu tenminste weer doorheen lopen. Ook verpot ik de kuiltplanten zodat ze met een verse kluit aarde de winter door kunnen; de stekjes van e.e.a. worden in de volle grond gezet. De doodgevroren ficus van afgelopen winter heeft tot mijn stomme verbazing 3 nieuwe spruiten gevormd - ik zal er voor we naar NL vertrekken een bescherming omheen zetten.

Aris komt zaterdag langs, we spreken af om de blokhut te verven. Ook zeg ik hem dat hij de olijven bij ons kan plukken en de helft van de olie mag houden. Hij werkt tegenwoordig met Giannis van Amanda samen, ze zijn nu aan het huis van Ricardo en Suzanne bezig. Ook komt de deurenman om een nieuw slot te zetten. Daarna gaan we met burens H. & J. en K. & J. en gepensioneerde Manolis bij Mylos Balos eten.

De nachttemperatuur gaat zakken zodat de dekbedden tevoorschijn gehaald worden voor de vroege ochtenduur. Het waait overdag een beetje en dat houdt in dat het zwembadwater niet meer opwarmt - het badseizoen is voorbij.

Dinsdag eten we voor de laatste keer bij Themos om burens H. & J. uit te zwaaien. Maar niet nadat ik H. heb geholpen bij de bureaucratie van het aanvragen van een eigen elektriciteitsaansluiting voor hunzelf en burens G. & D. via burgemeester Kostas. Die is van goede wil, maar door ontbrekende eigendomsakten, paspoorten en volmachten, het in allerlei inscannen ervan, doormailen, trage internetverbindingen en falende computers en printers zijn we daar toch een groot deel van de dag mee bezig. Ook racen we tussendoor met Aris naar Karlovassi om verf voor de blokhut te kopen.

Overigens merken we dat de landweg naar Balos nu opeens goed geëgaliseerd is - nu de toeristen weg zijn.

Woensdag is weer boodschappendag bij de Lidl - laatste keer - en donderdags regent het een beetje - tijd om mijn veld-checklist van de orchideeën van Samos af te maken. De vrijdag snoei ik diverse struiken langs het Elzenpad en bij de blokhut; ook de Johannisbroodboom achter de zonneboiler krijgt een flinke beurt zodat we weer een beter uitzicht hebben over de baai bij Ormos.

Zaterdag eten we bij burens K. & J. samen met gepensioneerde Manolis. Zo nu en dan regent het een beetje. 's Maandags brengen we K. & J. - als laatste koppel van de para - naar het vliegveld. De zon schijnt weer volop en na een paar boodschappen drinken we voor een van de laatste keren een goede cappuccino aan de haven van Pythagorion bij Manolis en Effi. En als lunch nemen we traditiegetrouw een lekkere pitta met gyros bij Robinsons. Op de terugweg speuren we op diverse plekken naar bloeiende herfstplanten maar de regen is nog niet echt voldoende geweest. Dinsdags is de enige verstoring van de rust een tweetal draglines het terrein onder de drie huizen gaat egaliseren in terrassen - zou pasgetrouwde loodgieter Dimitris met de donaties voor zijn huwelijk nu zijn plantage met aloë vera gaan realiseren? De volgende dag komt Dimitris zelf langs en bevestigt dat min of meer aan ons.

's Woensdags komt Aris met voortvarende hand de blokhut schilderen - donderdags en vrijdag gaat hij er mee verder.

Zaterdag en zondag, het begin van de derde week van oktober, is het zulk lekker weer nog dat ik in shorts en een hemdje de strip tussen het stuk land van D. & L. en ons ga schoonmaken - de draglines hadden het grootste deel al gedaan. F. wil er in de toekomst een wijngaardje van maken. Zaterdagavond rijden we met gepensioneerde Manolis naar Pyrgos om in het restaurant van "Oom Dimitri" te gaan eten. Die heeft honden waarmee hij (zwarte) truffels opgraaft hier op Samos, maar nu is er vanwege de droogte nog niets te verkrijgen.

Maandag en dinsdag is het eveneens heerlijk warm en zonnig weer, zodat de oprit eens onder handen genomen wordt. De olijfbomen zijn al drie jaar niet gesnoeid. Ook zag ik in het olijvenboomgaardje beneden drie grote dikke wilde enten weg.

De nacht van dinsdag op woensdag begint het eindelijk eens serieus te regenen, zodat we woensdag maar naar Marathokampos en Karlovassi rijden voor een bezoek aan de accountant, de advocaat, de bank en de internet-provider plus wat boodschappjes. Als de zon af en toe doorbreekt is het nog flink warm. Liza, Themo's zus die bij de douane werkt, komt aan het eind van de dag H.'s auto met Belgische kentekenplaat verzegelen voor de winter; die staat weer bij ons geparkeerd. Geheel volgens Griekse traditie komt ze 2 uur na het afgesproken tijdstip - maar ja, ze zal haar handen wel vol hebben aan de vluchtelingenproblematiek.

Het regent en onweert de dagen en nachten erna nog af en toe flink, zodat we ons vermaken met lezen, spelletjes en oude films kijken op de laptop. Het dak (en ook dat van burens H. & J.) houdt zich uitstekend, melden we Giannis als hij langs komt om het te checken. Tussen de buien door praten we met een Engels stel dat ook een huis op Samos wil bouwen. We wijzen ze op het stuk land van D. & L. dat te koop staat.

Na 4 dagen houdt het regenen en onweren op en is het heerlijk zonnig herfstweer. In een T-shirtje begin ik het Elzenpad naar het olijvenboomgaardje beneden door te trekken. Zondags lunchen we buiten in het restaurant op het hoekje in Ormos.

Onze laatste week begint een beetje chaotisch. Allereerst is er geen water gedurende het grootste deel van de dag (onderhoud zegt burgemeester Kostas als ik hem bel). Verder gaat mijn bril spontaan kapot (armpje breekt af, €€€€€€) en houdt de vlotter van de wc het weer eens voor gezien: als het water weer terug is blijft het spontaan doorlopen. De accountant heeft zowaar onze belastingaanslag binnen als ik bel en Vasso de pedicure belt om onze laatste afspraak een dag naar voren te verschuiven. De advocaat stuurt ook nog een concept van de aanmaningsbrief aan Thanassis voor de IKA (sociale verzekeringspremies). Enfin, ik schiet in elk geval goed op met het Elzenpad, nog 10 meter te doen aan het eind van de dag.

Dinsdags beginnen we dus maar vroeg met een bezoek aan de accountant. Daar krijgen we onze aanslag en aangezien het bedrag maar een fractie is van wat we in NL betalen aan vermogensbelasting, rijden we meteen door naar Karlovassi waar we - na een bezoek aan Maria de kapster - naar de bank togen om het hele bedrag in een keer te betalen. Maar in de bank wemelt het van Samioten die voor de 30e hun eerste termijn van de ENFIA, zoals het op zijn Grieks heet, moeten voldoen. Na dik een uur staan we pas weer buiten. Na nog gauw een paar laatste boodschappen rijden we terug naar huis waar we net tijd hebben voor een boterham voordat Vasso de pedicure arriveert.

Woensdags, tijdens het egaliseren van het laatste stuk van het Elzenpad, vind ik een aantal opkomende rozetjes van de orchideeën voor volgend seizoen, bij onder andere de uitgebloeide stengel van een Heilige orchidee, de *Anacamptis sancta*. Donderdags, als het Elzenpad af is, krijgt de moestuin nog een onkruid-beurt en met plezier ontdek ik dat er een toename te constateren valt in het aantal piepkleine herfst-hyacintjes rond het huis, die nu eindelijk bloeien. Ook plant ik op de valreep in een pot nog wat oleander-stekken met een stuk wortelstok die ik had uitgegraven toen ik de kloof van het (nu drooggevallen) riviertje verderop in wandelde. F. bespuit de stammen van de citrusboompjes met koperoplossing en smeert er daarna een dubbele laag witkalk op, tegen insecten, bladluis, schimmel ed.

Van lieverlee worden alle tuinspullen opgeborgen en op de laatste dag, vrijdag, plukt F. een emmer vol Kalamata-olijven uit de boom bij de slaapkamer om in te leggen in NL. Ik geef - lekker nog in T-shirt - die boom vervolgens een (hoognodige) uitgebreide snoeibeurt, waarop het terras bij de slaapkamer opeens 2x zo groot is geworden. Daarna rijden we richting vliegveld om burens R. & D. op te halen. Maar niet nadat we een blik hebben geworpen op de eerste flamingo die is neergestreken in het zoutmeer bij Psili Ammos. 's Avonds eten we bij Restaurant Stella met R.& D. en gepensioneerde Manolis. Eigenlijk is het al gesloten voor de winter, maar Kyriakos heeft voor ons nog eens heerlijk gekookt.

Op de laatste dag van oktober én van ons verblijf in 2015 staan we om kwart voor 5 op; buurman R. rijdt met ons naar het vliegveld. Daar praten we nog even met de vrouw van de deurenman, die met het hele gezin op vakantie naar haar familie in Zuid-Afrika gaat. De vluchten naar Athene en Amsterdam verlopen voorspoedig en stipt op tijd. Dit in tegenstelling tot de bagage-afhandeling, de treinen en de stadsbus,

waardoor we pas om kwart over 7 thuis in Maastricht zijn. De buurtsuper wordt verbouwd, zodat we maar Chinees halen. Ik ben net op tijd terug voor een dubbele aflevering van een nieuw seizoen van Downton Abbey.